



Izveštaj o nadgledanju Kompilacija

1. decembar 2007 – 31. decembar 2008

Procena rada Skupštine Kosova



Procena rada Skupštine Kosova

Kompilacija izveštaja o nadgledanju
1. decembar 2007 – 31. decembar 2008

© OSCE Mission in Kosovo, Prishtinë/Priština, 2009

SADRŽAJ

| | |
|---|----|
| Izvršni Rezime | 7 |
| Izveštaj Stuba III. (OEBS) 01/2008 (1. decembar 2007. – 15. februar 2008.) | 11 |
| Izveštaj Stuba III. (OEBS) 02/2008 (16. februar 2008. – 31. mart 2008.) | 23 |
| Izveštaj Stuba III. (OEBS) 03/2008 (1. april 2008. – 14. juni 2008.) | 35 |
| Izveštaj Stuba III. (OEBS) 04/2008 (15. juni 2008. – 30. septembar 2008.) | 47 |
| Izveštaj Stuba III. (OEBS) 05/2008 (1. oktobar 2008. – 30. novembar 2008.)..... | 59 |
| Izveštaj Stuba III. (OEBS) 06/2008 (1.decembar 2008 – 31. decembar 2008.)..... | 71 |

Izvršni rezime

Misija OEBS-a na Kosovu (Organizacija za bezbednost i saradnju u Evropi) je počela nadgledanje rada Skupštine Kosova u decembru 2002. na zahtev posebnog predstavnika generalnog sekretara Ujedninenih nacija na Kosovu (UNMIK). Cilj nadgledanja rada Skupštine jeste da prati i izveštava o radu i raspravama Skupštine da nadgleda i pomogne u osiguravanju saglasnosti sa Poslovnikom rada Skupštine i demokratskim parlamentarnim standardima, pored ostalih, jednaki pristup i učešće u radu Skupštine svih članova Skupštine, zakonodavnom procesu, procesu glasanja, parlamentranom nadgledanju izvršioca i nesmetani pristup javnosti informacijama o raspravama Skupštine.

U periodu od 1. decembra 2007. do 31. decembra 2008, Misija OEBS-a na Kosovu je načinila šest analitičkih izveštaja o nadgledanju usredsređujući se na gore pomenute teme, koje su uključene u ovu kompilaciju. U toku perioda razmatranja, OEBS monitori Skupštine su nadgledali četrdeset tri plenarne sednice, trideset pet sastanaka Predsedništva, sto sedamdeset osam sastanaka odbora i četiri javna saslušanja.

Tokom perioda razmatranja, OEBS monitori Skupštine su ukazali na opšti pozitivan trend u radu Skupštine, ali su takođe nadgledali neke izazove i nedostatke u zakonodavnom procesu, parlamentranom nadgledanju izvršioca i odgovornost prema javnosti, kao što je opisano niže.

Posle parlamentarnih izbora u novembru 2007. i početkom njegovog trećeg mandata, Odbor Skupštine za mandat, imunitet i poslovnik je počeо sa razmatranjem Poslovnika, kao što se zahteva sadašnjim Poslovnikom. Kao deo ovog razmatranja Odbor je održao seminar u Ohridu, Bivša jugoslovenska republika Makedonija u julu, uz podršku OEBS-a, koji je omogućio da se pripremi početni nacrt revidiranog Poslovnika. Bazirajući se na zaključke i opažanja tima za nadgledanje tokom drugog mandata Skupštine, OEBS je dao izvestan broj proceduralnih predloga i informacija za razmatranje Poslovnika. U novembru Odbor je finalizirao Nacrt poslovnika, koji je usvojen u načelu od strane Skupštine na plenarnoj sednici od 12. decembra 2008. Posle usvajanja Nacrta, svaka parlamentarna grupa i individualni članovi Skupštine imaju pravo da daju sugestije, i očekuje se da se Nacrt poslovnika uskoro usvoji od strane Skupštine.

Tokom plenarne sednice od 15. februara, Skupština je usvojila proceduralni predlog odstupajući od Poslovnika sa ciljem da bi razmotrila i usvojila posebnom procedurom zakone predviđene u "sveobuhvatnom predlogu o rešavanju statusa Kosova" specijalnog izaslanika Ujedninjenih nacija (u daljem tekstu, sveobuhvatni predlog). Tokom preiota izveštavanja, Skupština je usvojila četrdeset zakona u pogledu sveobuhvatnog predloga. Shodno proceduralnom predlogu, zakoni će se razmotriti i usvojiti unutar dva dana posle njihovog podnošenja Skupštini i finansijska izjava zakona se treba podneti od strane Vlade Skupštini unutar 60 dana i ne kasnije od 180 dana posle usvajanja zakona. Ipak, tokom perioda izveštavanja, izgleda da Vlada nije podnela finansijski izvestaj za značajan broj zakona vezanih za sveobuhvatni predlog, koji su bili usvojeni od strane Skupštine pre 180 dana, kao što je traženo proceduralnim predlogom.

Zakonodavni proces je značajno poboljšan, ali su odbori imali teškoće u razmatranju nacrtu zakona na blagovremen način. Shodno Poslovniku, kada je jedan odbor određen za razmatranje nacrtu zakona, on mora izveštavati o njegovim preporukama Skupštini ne kasnije od dva meseca posle prvog razmatranja, osim ako je produžetak usvojen od strane Skupštine. OEBS izveštaji o nadgledanju Skupštine su naveli da su odbori Skupštine rutinski podneli preporuke na nacrt zakonodavstva dosta posle roka pomenutog više, ne tražeći od Skupštine da produži rok. Otuda, tokom revidiranja Poslovnika pomenutog više, OEBS je predložio Odboru za poslovnik da produži rok za razmatranje nacrtu zakona sa ciljem da bi dao više vremena odborima da razmotre nacrt zakonodavstva na kvalitetan način.

U pogledu nadgledanja izvršioca, četiri predloga interpelacije je podneto valdi i razmetrono na plenarnoj sednici tokom perioda razmatranja. Pored toga, članovi Skupštine su podneli 326 pitanja za usmene odgovore Vladu, od kojih je 204 dobio odgovor. Uprkos nekim pozitivnim razvoja, Skupština je imala teškoće da na efikasan način upravlja vremenom predviđenog za pitanja i da obezbedi potpune odgovore od strane Vlade. Članovi Skupštine su podneli veliki broj pitanja, koji su rezultirali mnogim odgovorima koji su odloženi sa jedne sednice u drugu, jer je vreme za pitanja isticalo pre postavljanja svih pitanja. Pored toga, odsustvo ministara je

rezultiralo sa mnogo odloženih pitanja. U njegovom izveštaju o nadgledanju, OEBS otuda predlaže da bi Skupština ili trebala produžiti period za pitanja ili ograničiti broj pitanja po članu sa ciljem da bi pružila svim članovima priliku, koji su podneli pitanje, da ih postave i dobiju odgovor. Pored toga, OEBS je savetovao da bi se Skupština trebala potruditi i iskoristiti svoj autoritet da bi osigurala prisutnost Vlade na plenarnim sednicama, koji je važan aspekt parlamentranog nadgledanja.

Na plenarnoj sednici od 15. februara 2008, predsednik Skupštine je objavio da će Skupština objavljivati na njenoj veb stranici rezultate odluka donetih elektronskim glasanjem počevši sednicom od 17. februara 2008. Posle najave predsednika, Skupština je objavila na njenoj veb stranici rezultate elektronskog glasanja sa nekoliko plenarnih sednica do plenarne sednice od 2. juna 2008, ali posle ovog datuma nije. OEBS je preporučio da bi Skupština trebala objavljivati rezultate elektronskog glasanja na konzistentan način sa ciljem da bo povećala transparentnost Skupštine, posebno odgovornost članova prema njihovim biračima.

Na plenarnoj sednici od 4. decembra, Skupština je odlučila da prestane mandat gosp. Sabitu Rrahmaniu (PDAK), koji predstavlja zajednicu Aškalija, kao člana Skupštine. 13. septembra, gosp. Rrahmani je dostigao limit od šest meseci odsustovanja sa rada Skupštine. Shodno Poslovniku, ako član Skupštine tokom perioda od šest meseci ne prisustvuje nijednoj sednici Skupštine ili odbora, čiji je on/ona član, i ne može pokazati dobar razlog koji je prihvatljiv za predsednika Skupštine, predsednik će predložiti Skupštini da članu o kome je reč prestane članstvo. Pravila takođe zahetvaju mišljenje Odbora za mandat, imunitet i poslovnik po tom pitanju. Otuda, bazirajući se na Poslovnik, predsednik Skupštine je predložio da mandat gosp. Rahmania prestane, što je podržano od strane Odbora za mandat, imunitet i poslovnik. Ovo je prvi put da Skupština Kosova odlučuje o prestanku mandata jednog od njenih članova.

Putem ove kompilacije analitičkih izveštaja o nadgledanju, OEBS nastoji da da članovima Skupštine preporuke, koje mogu pomoći efikasnom funkcionisanju Skupštine i poboljšanju demokratske parlamentrane prakse.

Stub III (OSCE)

Izveštaj 01/2008.

o nadgledanju Skupštine Kosova

1. decembra 2007. – 15. februara 2008.

Navodi

- Treća Skupština Kosova održava njenu inaugurativnu plenarnu sednicu
- Izabrani su predsednik Kosova, premijer i Vlada
- Izabrani su predsednik Skupštine i članovi Predsedništva
- Skupština usvaja inicijativu za izmenu Ustavnog okvira sa ciljem da bi usvojila zakone vezane za "Sveobuhvatni predlog o rešavanju statusa Kosova"
- Skupština usvaja Konsolidovani budžet Kosova za 2008.
- Skupština uspostavlja trinaest stalnih odbora

1. Istorijat

Ovaj pedesetpeti izveštaj o nadgledanju je izrađen u skladu sa smernicama Unmikovog stuba III za izgradnju institucije Misija OEBS-a na Kosovu (OSCE) za nadgledanje Skupštine Kosova koje datira od 26. novembra 2002. i zasnovan je na usaglašenosti sa Poslovnikom o radu usvojenim na plenarnoj sednici 20. maja 2005., a izmenjen je na plenarnoj sednici 1-2 . juna 2006. i plenarnoj sednici 18. septembra 2007.

Stub III (OSCE) je nadgledao inaugrativnu sednicu Skupštine 4/9. januara 2008. i dve redovne plenarne sednice, 31. januara i 15. februara kao i četiri sastanka Predsedništva, dana 15. januara, 21. januara, 28. januara i 13. januara.

2. Pregled

Na inaugurativnoj sednici od 4. i 9. januara Skupštine Kosova početno je predsedavao gosp. Mark Krasnići (Albanska Demohričanska Partija Kosova / PShDK), najstariji član Skupštine zajedno sa gđicom. Njomzom Emini (Alijansa za Novo Kosovo /AKR), najmlađim članom Skupštine.

- Sto dvadeset i sto devetnaest članova je bilo prisutno, tačnije, na inaugrativnoj plenarnoj sednici od 4. i 9. januara.¹
- Glavne tačke dnevnog reda inaugrativne plenarne sednice održane 4/9. januara 2008:
 - Uspostavljanje Mandatno-imunitetskog odbora
(Vidi niže odeljak pod nazivom “Mandatno-imunitetski odbor.”.)
 - Zakletva članova Skupštine
 - Izbor Predsedništva Skupštine i predsednika Skupštine
(Imenovanje predsednika Skupštine i pet članova Predsedništva je usvojeno sa 88 glasova za, jednim glasom protiv i bez uzdržanih. Vidi prvu tačku pod naslovom “Proces glasanja.”)
 - Biranje predsednika Kosova
(gosp. Fatmir Sejdju je ponovo izabran za predsednika Kosova u trećem krugu sa 68 glasova za. Vidi drugu tačku pod nazivom “Proces glasanja.”)
 - Biranje premijera, ministara i zamenika ministara
(gosp. Hašim Tači je izabran za premijera zajedno sa njegovim kabinetom sa 85 glasova za, 22 glasa protiv, i 4 uzdržanih glasa.)

Plenarna sednica Skupštine Kosova održana 31. januara na kojoj je predsedavao predsednik Skupštine gosp. Jakup Krasnići (Demokratska partija Kosova/PDK) zajedno sa članom Predsedništva gosp. Ibrahimom Gašijem (AKR).

1 Brojevi koji su izneti su oni koji su objavljeni od strane predsednika Skupštine ili predsedavajućeg na početku svakog dana.

- Sto osam članova Skupštine je bilo prisutno na plenarnoj sednici od 31. januara.
- **Glavne tačke dnevnog reda Plenarne sednice od 31. januara 2008:**
 - Razmatranje predloga o broju odbora i njihovih članova
(Predlog je bio usvojen sa 86 glasova za i bez glasa protiv)
 - Imenovanje predsednika, podpredsednika i članova Odbora Skupštine
(Imenovanja su usvojena sa 83 glasa za i dva glasa protiv.)
 - Imenovanje dva člana Predsedništva iz manjinske zajednice
(Imenovanja su usvojena sa 89 glasa za i četiri glasa protiv. Vidi niže odeljak pod nazivom “Jednaki pristup i učešće zajednica”.)
 - Razmatranje zahteva Alijanse za Budućnost Kosova (AAK) za izmenu Ustavnog okvira
(Zahtev je usvojen sa 89 glasa za i jednim glasom protiv.)

Plenarnom sednicom Skupštine Kosova od 15. januara presedavao je predsednik Skupštine gosp. Jakup Krasnići (PDK) i član Predsedništva gosp. Džavit Haljiti (PDK).

- Sto osam članova Skupštine je bilo prisutno na Plenarnoj sednici od 15. februara.
- **Glavne tačke dnevnog reda Plenarne sednice od 15. februara 2008. :**
 - Obaveštenje u vezi objavljuvanja rezultata glasanja elektronskim sistemom
 - Razmatranje predloga podnetog od strane pet parlamentarnih grupa za odstupanje od Poslovnika o radu u pogledu usvajanja zakona predviđenih u “Sevobuhvatnom predlogu za status Kosova” specijalnog UN izaslanika.
(Predlog je usvojen sa 80 glasova za, šest glasova protiv i četiri uzdržana. Vidi niže prvi paragraf pod “proceduralni predlozi.”)
 - Razmatranje predloga za odstupanje od Poslovnika o radu za razmatranje i usvajanje Nacrta zakona o Konsolidovanom budžetu Kosova za 2008.
(predlog je usvojen sa 86 glasova za, deset glasova protiv i dva uzdržana. Vidi niže drugi paragraf pod “proceduralni predlozi.”)
 - Prvo i drugo razmatranje Nacrta zakona o Konsolidovanom budžetu Kosova za 2008.
(Nacrt zakona je bio usvojen u načelu sa 75 glasa za i 12 glasa protiv, i usvojen je sa 73 glasa za i 13 glasa protiv.)
 - Imenovanje Naima Maljkuka (AAK) za člana Predsedništva
(Imenovanje je usvojeno sa većinom glasova za i nijednim glasom protiv.)
 - Imenovanje zamenika ministara
(Skupština je usvojila imenovanje zamenika ministara sa 81 glasom za, 16 glasova protiv i tri uzdržanih.)

3. Parlamentarne prakse i rad na sednicama Skupštine

Mandatsko-imunitetski odbor

- Na početku plenarne sednice od 4. januara, predsedavajući gosp. Mark Krasnić (PSHDK) je naveo da bi Skupština trebala kao deo propisane procedure uspostaviti Mandatno-imunitetski odbor da bi izvršila verifikaciju dokumentacije vezane za izbore od 17. novembra 2007, uključujući preporuke date od strane Centralne izborne komisije (CIK) i dokumente o potvrđivanju rezultata sa izbora od strane SPGS. On je zatim pozvao političke subjekte predstavljeni u Skupštini da imenuju svako po jednog člana koji će biti član *ad hoc* Mandatno-imunitetskog odbora. Pošto je svaki politički subjekat imenovao svog člana, predsednik je tražio od Skupštine da se izglosa celi sastav Odbora, koji je usvojen sa većinom glasova za i nijednim glasom protiv. Kasnije, gosp. Arsim Bajrami (PDK), predsedavajući Mandatno-imunitetskog odbora, predstavio je komisiji izveštaj koji je potvrdio rezultate potvrđene od strane SPGS. Nakon toga, predsedavajući je stavio na glasanje izveštaj Odbora, koji je bio usvojen sa većinom glasova za i nijednim glasom protiv.

Shodno Pravilu 3.3, predsedavajući zahteva, na ingurativnoj sednici, od parlamentarnih partija da odrede po jednog člana u Mandatno-imunitetskom odboru, koji vrši verifikaciju mandata članova Skupštine. Otuda, uspostavljanje Mandatno-imunitetskog odbora je bilo u saglasnosti sa Poslovnikom o radu.

Proces glasanja

- Na početku sednice od 9. januara, predsedavajući gosp. Mark Krasnić (LDD-PShDK) pozvao je sve političke subjekte ili zajednice sa pravom na zastupničko mesto u Predsedništvu pod Ustavnim okvirom da imenuju njihovog predstavnika(e) u Predsedništvu. Gosp. Ram Buja (PDK) je predložio gosp. Jakupa Krasnića i gosp. Džavitu Haljitića, dodajući da je gosp. Krasnić kandidat za predsednika Skupštine. Gđa. Nekibe Keljmendi (Demokratski Savez Kosova /LDK) imenovala je gosp. Ećrema Kreziua i gosp. Sabri Hamitija, dok je gosp. Ibrahim Makoli (AKR) imenovao gosp. Ibrahim Gašija, i gosp. Ljiljzim Zenelji (Demokratski Savez Dardanija /LDD) imenovao gosp. Nedžata Dacića. Gosp. Slaviša Petković (Srpska Demokratska Stranka Kosova i Metohije /SDSKiM) je naveo da deset kosovskih Srba članova Skupštine nisu još postigli sporazum kao i da će njihov predstavnik Predsedništva biti imenovan kasnije. Ipak, gosp. Bojan Stojanović (Srpska Liberalna Stranka /SLS) je naveo da je njegova parlamentarna grupa² želela da imenuje gosp. Slobodana Petrovića (SLS) za člana Predsedništva. Gosp. Mahir Jagdžilar (parlamentarna grupa "7+")³ naveo je da je njegova parlamentarna grupa imenovala gosp.

2 Gosp. Bojan Stojanović je saopštilo da su pet od deset kosovskih Srba i jednog člana goranske zajednice Skupštine formirali parlamentarnu grupu pod imenom SLS i da će on biti vođa grupe.

3 Parlamentarna grupa "7+" je sačinjena od sedam članova Skupštine – tri bošnjaka (Vakat), tri turčina (KDTP) i jednog romu (PReBK).

Džezaira Muratija (Vakat) da bude prvi koji će u Predsedništvu zastupati nealbansku i nesrpsku zajednicu shodno rotacijskom planu. Gosp. Jagdžilar nije dao nikakave dalje detalje u vezi rotacijskog plana. Gosp. Sabit Rrahmani (Demokratska partija Aškalija Kosova /PDAK) se usprotivio predlogu gosp. Jagdžilara argumentujući da bi se njegova partija trebala na isti način predstaviti u Predsedništvu jer ima tri sedišta u Skupštini kao Vakat i Demokratska Partija Turaka Kosova (KDTP). On je tražio da i zajednica Aškalija bude deo rotacijskog plana. Gosp. Numan Balić (Stranka Demokratske Akcije /SDA) se takođe usprotivio predlogu Jagdžilara i zahtevao da bi njegova partija sa dva sedišta u Skupštini takođe trebala biti deo rotacijskog plana. Gosp. Krasnići je naveo da će dva člana Predsedništva iz manjinske zajednice biti izabrana na jednoj od sledećih sednica kada se postigne sporazum. On je zatim nastavio pozivajući Skupštinu da izglosa *en bloc* 6 imenovanja, koja su usvojena sa 88 članova koji su glasali za i sa jednim protiv.

Shodno Odeljku 9.1.7 Ustavnog okvira i pravila 4.1-2 Poslovnka Skupštine, Predsedništvo se sastoji od osam članova od kojih će (a) dva člana biti imenovana od strane partije ili koalicije koja je dobila najveći broj glasova na izborima Skupštine; (b) dva člana će biti imenovana od druge partije ili koalicije koja je dobila najveći broj glasova; (c) jedan član će biti postavljen od strane treće partije ili koalicije koja je dobila najveći broj glasova i (d) jedan član će biti imenovan od strane partije ili koalicije koja je četvrta sa najvećim brojem glasova. Pored toga, Odeljak 9.1.8 Ustavnog okvira i pravilo 4.3 predviđaju da Skupština usvaja imenovanje članova Predsedništva formalnim glasanjem. Otuda, procedura glasanja za gore pomenutih šest naimenovanja za Predsedništvo je bila u saglasnosti sa odeljcima 9.1.7 i 9.1.8 Ustavnog okvira i pravilima 4.1 – 4.3. Vidi niže odeljak pod nazivom "Jednak pristup i učešće zajednica" za detalje o imenovanju dva člana Predsedništva iz manjinske zajednice.

- Pošto je imenovan za predsednika Skupštine, gosp. Jakup Krasnići (PDK) je predsedavao preostalom delom sednice. Predsednik Skupštine je saopštio da je predsednik Kosova Fatmir Sejdiju dao ostavku i da je njegova ostavka prihvaćena od strane SPGS, i on je pozvao PDK i LDK, kao vodeće koalicijske partnerne, da imenuju njihove kandidate za položaj predsednika Kosova. U ime PDK i LDK, gosp. Ećrem Krueziju je predložio ponovo gosp. Fatmira Sejdiju za predsednika Kosova. U ime opozicijskih partija, gosp. Ahmet Isufi (AAK) je predložio gosp. Naima Maljokua (AAK) kao predsedničkog kanidata, dodajući da je imao podršku više od 25 članova Skupštine. Predsednik Skupštine je saopštio da će procedura glasanja biti u potpunoj saglasnosti sa Ustavnim okvirom: glasanje će biti izvršeno tajnim glasanjem i dve trećine većine će biti potrebno u dva prva kruga glasanja. Predsednik Skupštine je počeo izbornu proceduru, pozivajući po jednog posmatrača iz svake parlamentarne grupe da prati ubacivanje glasačkih listića u glasačkoj kutiji i prebrojavanje glasova. U prvom krugu, gosp. Sejdiju je dobio 62 glasa i gosp. Maljoku je dobio 37 glasa, dok je 16 glasačkih listića objavljeno kao nevažećim, od ukupno 115 ubaćenih

glasaćkih listića. Pošto nijedan kandidat nije dobio potrebnih 80 glasova, procedura je ponovljena. U drugom krugu, gosp. Sejdiu je dobio 61 glas i gosp. Maljoku 37, dok je 17 glaćkih listića proglašeno nevažećim, od ukupno 115 ubačenih glaćkih listića. U trećem krugu glasanja, gosp. Sejdiu je bio ponovo izabran za predsednika Kosova sa 68 glasova za, dok je gosp. Maljoku dobio 39 glasova za i 11 glaćkih listića je proglašeno nevažećim, od ukupno 118 ubačenih listića.

Procedura korišćena za biranje predsednika Kosova je bila u saglasnosti sa odeljakom 9.2.8 Ustavnog okvira i pravila 16, koji zahteva da predsednik Kosova bude izabran tajnim glasanjem i da biranje u bilo koja dva kruga zahteva da kandidat dobije dve trećine glasova većine članova Skupštine i većinu glasova članova Skupštine u sledećim krugovima. Nominacija kandidata opozicije je na isti način bila dozvoljena odeljakom 9.2.8, koji predviđa da je "za nominaciju za položaj predsednika Kosova potrebna podrška partije koja ima najveći broj mesta u Skupštini ili podrška najmanje 25 članova (stavljen je naglasak)."

Postavljanje posmatrača iz svake parlamentarne grupe nije zahtevano Ustavnim okvirom ili Poslovnikom o radu ali je inicijativa bila dobrodošla što je učinilo da proces glasanja bude transparentniji.

- Pošto je gosp. Sejdiu bio ponovo izabran za predsednika Kosova i održao govor o prihvatanju dužnosti, on je formalno imenovan gosp. Hašima Tačija (PDK) za premijera Kosova. Gosp. Tači je predstavio listu predloženih zamenika premijera, ministara i zamenika ministara u Skupštini, naglašavajući da će neki zamenici ministara iz manjinskih zajednica biti imenovani kasnije posle dodatnih konsultacija. Skupština je izabrala gosp. Tačiju zajedno sa predloženim zamenicima premijera, ministara i zamenika ministara sa 85 glasova za, 22 glasa protiv, i 4 uzdržana.

Na plenarnoj sednici od 15. februara, Skupština je usvojila nominacije tri dodatna zamenika ministara koji pripadaju manjinskim zajednicama. Zamenik ministra za obrazovanje, nauku i tehnologiju i zamenik ministra za administraciju loklane uprave su imenovani od strane Vakat (bošnjačka zajednica), dok je zamenik ministra za unutrašnje poslove imenovan od strane SLS (kosovske srpske zajednice). Sve tri nominacije su usvojene *en bloc* sa 81 glasa za, 16 glasa protiv i tri uzdržana.

Shodno odeliku 9.3.8 Ustavnog okvira, posle skupštinskih izbora, predsednik Kosova će, posle konsultacija sa partijama, koalicijama ili grupama predstavljenim u Skupštini, predložiti Skupštini kandidata za premijera. Premijer će biti izabran zajedno sa ministrima od većine članova Skupštine, što znači podrškom od najmanje 61 člana Skupštine. Pored toga, shodno odeliku 2.1 Uredbe 2004/50, o uspostavljanju novih ministarstava i predstavljanje položaja zamenika premijera i zamenika ministara u izvršnoj grani, zamenici premijera i zamenici ministara će biti imenovani od strane premijera usvajanjem kandidata uključenih u Skupštinu. Procedura glasanja za biranje vlade i sledećih zamenika ministara je bila u saglasnosti sa Ustavnim okvirom i Uredbom 2004/50.

Izmena Ustavnog okvira

- Dana 8. januara, AAK poslanik, predsednik i član Skupštine Ahmet Isufi je podneo pismo Predsedništvu kojim je tražio iniciranje procedure za izmenu Odeljka 9.1.7 Ustavnog okvira sa ciljem da bi omogućili učešće AAK u Predsedništvo. U istom pismu, AAK je predložio gosp.Naima Maljokua da bude član Predsedništva. Na sastanku Predsedništva održanog 28. januara, Predsedništvo se složilo sa zahtevom i odlučilo da ga stavi na dnevni red plenarne sednice od 31. januara radi razmatranja. Na plenarnoj sednici od 31. januara, kada je Skupština razmotrila zahtev AAK, šefovi svih parlamentarnih grupa su podržali zahtev. Gosp. Sabri Hamiti (LDK) je ipak naglasio da nije bilo prekopotrebno da se izmeni Ustavni okvir ili proširi Predsedništvo sa jednim dodatnim članom. Pošto je debata bila završena, predsednik Skupštine je stavio na glasanje zahtev za izmenu odeljka 9.1.7 Ustavnog okvira, koji je bio usvojen sa 89 glasova za, jedanim glasom protiv i četiri uzdržana. Zahtev je bio prosleđen SPGS koji ima nadležnost da izmeni Ustavni okvir.
Nakon zahteva Skupštine, 8. februara, SPGS je izmenio odeljak 9.1.7 Ustavnog okvira dodajući novi podparagraf (e) posle postojećeg podparagrafa (d), koji predviđa da će “jedan član Predsedništva biti postavljen od strane partije ili kolaicije koja je peta po redu sa najvećim dobijenim glasovima na izborima Skupštine.” Na plenarnoj sednici od 15. februara, Skupština je formalno usvojila imenovanje gosp. Naima Maljokua (AAK) za člana Predsedništva sa većinom glasova za i nijednim glasom protiv, od 108 prisutnih članova na sednici.
Shodno odeljku 14.3 Ustavnog okvira, SPGS, na njegovu inicijativu ili na zahtev podržan od dve trećine članova Skupštine, što znači najmanje 80 glasova, mogu izmeniti Ustavni okvir. Otuda, procedura za izmenu odeljka 9.1.7 Ustavnog okvira i kasnije imenovanje gosp. Maljokua kao člana Predsedništva je izvršeno u saglasnosti sa Ustavnim okvirom, odnosno njegovom izmenjenom verzijom. .

Proceduralni predlozi

- Na početku plenarne sednice od 15. februara, predsednik Skupštine je naveo da je šest parlamentarnih grupa preložilo proceduralni predlog za odstupanje od Poslovnika sa ciljem da bi razmotrili i usvojili skraćenom procedurom zakone predviđene u sveobuhvatnom predlogu specijalnog UN izaslanika o statusu Kosova (u daljem tekstu, Ahtisarijev predlog o statustu). Shodno predloženom proceduralnom predlogu:
 - “(1) prvo razmatranje nacrt zakona će se odviti unutar 24 časova posle njihovog podnošenja Skupštini. Takvi nacrti zakona bi se trebali razmotriti od strane *ad hoc* Komisije unutar 24 časova. Bez zaključivanja unapred doprinosa glavnih komisija, *ad hoc* komisija će vršiti dužnosti funkcionalne komisije. Drugo razmatranje nacrt zakona će biti izvršeno ne duže od dva dana posle njihovog podnošenja Skupštini.
 - (2) *ad hoc* Komisija će biti sačinjena od devet članova predstavljanjem svih zajednica u Skupštini. Njegov sastav će odražavati učešće u Predsedništvu Skupštine.
 - (3) važne promene na nacrt zakona će biti izvršene samo ako dve trećine

članova vide kao neophodnim. Nacrti zakona će biti usvojeni od strane Skupštine uz podršku većine članova Skupštine. Zakon će stupiti na snagu po stupanju Ustava na snagu i biće potpisani od strane predsednika Kosova.

(4) svakoj parlamentarnoj grupi će biti dozvoljeno pet minuta da komentarišu na zakone tokom drugog razmatranja.

(5) finansijski izveštaj zakona će biti podent Skupštini unutar 60 dana i ne kasnije od 180 dana nakon usvajanja zakona.”

Gosp. Bojan Stojanović, šef SLS parlamentarne grupe, je naveo da se njegova grupa nije usprotivila predlogu ali je htela da se uzdrži pošto nije bila prisutna na prethodnoj Skupštini, kada je Ahtisarijev predlog o statusu bio usvojen. Šest parlamentarnih grupa imenovali su njihove članove *ad hoc* Komisije, dok je lider SLS parlamentarne grupe naveo da njegova grupa nije još odlučila i učiniće to kasnije.⁴ Neki članovi Skupštine su se suprostavili predloženoj proceduri smatrajući je veoma brzom i neusaglašenom sa parlamentarном praksom. Pored toga, Skupština je usvojila proceduralni predlog za odstupanje od Poslovnika sa 80 glasova za, šest glasova protiv i četiri uzdržana.

Shodno pravilu 61, “o dstupanju od odredaba Poslovnika može odlučiti odluka od dve trećine članova prisutnih poslanika Skupštine.” Otuda, Skupština ima pravo da privremeno odstupi od njenog Poslovnika. Gore pomenuti proceduralni predlog, osim tačke (5) u vezi podnošenja finansijskog izveštaja, je bio u saglasnosti sa pravilom 61. Odeljak 9.1.11 Ustavnog okvira navodi da “Odbor za budžet je odgovoran da obezbedi da da su svi predloženi zakoni koji imaju budžetske implikacije popraćeni sa izveštajem o finansijskom uticaju (stavljen naglasak).” Ova odredba ne ostavlja prostor za odlučivanje o podnošenju finansijskog izveštaja za 60 do 180 dana po usvajaju od strane Skupštine. Dok Skupština ima pravo da odstupi od Poslovnika, nema pravo da odstupi od odredaba Ustavnog okvira. Otuda, svaki nacrt zakona koji je podnet Skupštini mora imati izjavu o finansijskom uticaju.

- Kasnije tokom plenarne sednice od 15. januara, predsednik Skupštine je predstavio još jedan sadržajni predlog za odstupanje od Poslovnika sa ciljem da bi obavio prvo i drugo razmatranje Nacrtu zakona o Konsolidovanom budžetu Kosova za 2008. na plenarnoj sednici o kojoj je reč. Parlamentarne grupe PDK, LDK, LDD, AKR, 7+ i SLS su podržale predlog, dok je parlamentarna grupa AAK odbila i tražila više vremena za razmatranje Nacrtu zakona o KBK. Ipak, predsednik Skupštine je stavio na glasanje proceduralni predlog, koji je bio usvojen sa 86 glasova za, 10 glasova protiv i 2 uzdržana. Posle usvajanja predloga, Skupština je održala prvo razmatranje Nacrtu zakona o KBK i usvojila ga sa 75 glasova za i 12 glasova protiv. Posle kratke pauze, Skupština je održala drugo razmatranje Nacrtu zakona o KBK. Gosp. Gani Koci (PDK), predsedavajući Odbora za budžet, je predstavio preporuke Odbora za Nacrt zakona. Većina parlamentarnih grupa su podržale preporuke Odbora za budžet, ali parlamentarne grupe AAK i LDD su se bile protiv preporuka i navele su da bi

4 *Ad hoc* Komisija je sačinjena od devet članova u kojoj PDK i LDK parlamentarne grupe imaju svaka po dva člana, dok AKR, AAK, LDD, 7+ i SLS imaju svaka po jednog člana.

oni glasali protiv Nacrtu zakona o KBK. Zatim, predsednik Skupštine je stavio na glasanje Nacrtu zakona o KBK za 2008, koji je bio usvojen sa 73 glasa za i 13 glasova protiv.

Proceduralni predlog o usvajanju Konsolidovanog budžeta Kosova za 2008. je bio u saglasnosti sa pravilom 61.

Komisije

- Na sastanku od 15. januara, Predsedništvo je razmotrilo predlog za povećanje broja odbora od deset na 13 od kojih će jedanaest stalnih odbora imati svaki po jedanest članova, osim Odbora za budžet i Odbora za prava i interese zajednica, čiji je sastav definisan Ustavnim okvirom.⁵ Shodno pomenutom predlogu, parlamentarne grupe PDK i LDK svaka bi imala po tri odbora, parlamentarne grupe AKR i AAK bi predsedavale svaka u dva odbora, dok bi parlamentarne grupe LDD, 7+ i SLS predsedavale svaka sa po jednim odborom.⁶ Gosp. Nexhat Daci (LDD) se usprotivio predlogu za dodeljivanje dva položaja predsednika AAK-u i jedan LDD-u argumentujući da je LDD dobilo jedno mesto više na izborima Skupštine od AAK.⁷ Gosp. Džavit Haljiti (PDK) je naveo da su položaji predsednika komisije proporcionalno raspoređeni po parlamentarnim grupama, a ne po političkim entitetima. On je naveo da parlamentarne grupe mogu biti koalicije koje su formirane u Skupštini posle izbora dodajući da pošto je AAK parlamentarna grupa imala dva člana više od LDD, imala je pravo da predsedava jednom komisijom više od LDD. Predsednik Skupštine je argumentovao da se koalicije među partijama mogu formirati pre izbora shodno Ustavnem okviru, ne posle izbora. Gosp. Daut Beqiri, šef Odeljenja za pravnu i proceduralnu podršku, je objasnio da su položaji predsedavajućih komisija dodeljeni parlamentarnim grupama u proporciji sa brojem mesta koje imaju u Skupštini, ne shodno broju mesta dobijenih od strane partija na izborima. Gosp. Ećrem Krueziu (LDK) je predložio da bi Predsedništvo trebalo konsultovati međunarodnu zajednicu u vezi ovog pitanja. Stoga, predsednik Skupštine i ostali članovi su se dogovorili da traže pravno tumačenje pitanja od strane UNMIK-ove Kancelarije pravnog savetnika. U njegovom pismu, pravni savetnik je potvrđio da se položaji predsedavajućeg odbora dodeljuju parlamentarnim grupama u proporciji sa brojem mesta koje imaju u Skupštini shodno Ustavnem okviru. Na sastanku od 21. januara,

5 Shodno Odredicima 9.1.11 i 9.1.12 Ustavnog okvira, Komisija za budžet će biti sačinjena od dvanaest članova, dok će Odbor za prava i interese zajednica biti sačinjen od dva člana iz svake kosovske zajednice zastupljene u Skupštini.

6 Parlamentarna grupa PDK će predsedavati Odborom za budžet i finansije; Odborom za zakonodavstvo i pravosuđe; i Odborom za unutrašnje poslove i bezbednost; parlamentarna grupa LDK će predsedavati Odborom za obrazovanje, nauku, tehnologiju, kulturu, omladinu i sport, Odborom za ljudska prava, polnu ravnnopravnost, nestale osobe i javne peticije, i Odborom za spoljne poslove; parlamentarna grupa AKR će predsedavati Odborom za privredu, trgovinu, industriju, energiju transport i telekomunikaciju i Odborom za javne službe, lokalnu upravu, i medije; parlamentarna grupa AAK će predsedavati Odborom za evropsku integraciju i Odborom za mandate, imunitete i poslovnik; Parlamentarna grupa LDD će predsedavati Odborom za poljoprivredu, šumarstvo, ruralni razvoj, životnu okolinu i prostorno planiranje; parlamentarna grupa 7+ će predsedavati Odborom za zdravstvo, rad i socijalnu zaštitu; i parlamentarna grupa SLS će predsedavati Odborom za prava i interese zajednica i povratak.

7 Dana 9. januara, AAK (10 sedišta), SDA (2 sedišta) i IRDK (1 sedište) su uspotavili zajedničku parlamentarnu grupu pod imenom AAK., koja broji 13 članova . Parlamentarna grupa LDD broji 11 članova.

bazirajući se na pravno tumačenje koje je dato od strane pravnog savetnika UNMIK-a, Predsedništvo je usvojilo gore pomenuti predlog o raspoređivanju položaja predsednika odbora i uvrstio je predlog na dnevnom redu sednice od 31. januara za usvajanje.

Na plenarnoj sednici od 31. januara, Skupština je usvojila predlog o broju odbora i njihovih članova sa 86 glasa za i nijednim glasom protiv. Što se tiče predloga o imenovanju predsedavajućih, zamenika predsedavajućih i članova, gosp. Slaviša Petković se žalio da njegova partija nije bila konsultovana u pogledu raspoređivanja članova kosovskih srpskih subjekata. Otuda, predsednik Skupštine je odložio glasanje za sastav Odbora za prava i interesе zajednica sa ciljem da bi dao više vremena za konsultacije među kosovskim srpskim subjektima u Skupštini. Predsednik Skupštine je stavio na *en bloc* glasanje sastav ostalih dvanaest odbora, koji je usvojen sa 83 glasa za i dva glasa protiv. Sastav Odbora za prava i interesе zajednica je bio usvojen na sledećoj sednici održanoj 15. februara sa većinom glasova za i nijednim glasom protiv.

Pravila 11.1-11.3 predviđaju "parlamentrana grupa je politička grupacija sačinjena ne manje od šest članova Skupštine u funkciji zajedničkog političkog cilja. Ime predsednika i imena članova parlamentrane grupe saopštavaju se pismeno predsedniku i Predsedništu Skupštine." Parlamentrana grupa može biti koalicijal formirana u Skupštini između dva ili više politička subjekata. Otuda, formiranje zajedničke parlamentrane grupe između AAK, SDA i Nova Demokratska Inicijativa Kosova /IRDK je bilo u saglasnosti sa Poslovnikom kao i formiranje parlamentranih grupa 7+ i SLS. AAK, SDA i IRDK su na isti način saopštili njihovu odluku pismeno predsedniku i Predsedništvu, kao što je traženo gore pomenutim pravilima. U pogledu na raspodelu položaja predsednika komisije, pravilo 42.4 predviđa da "o postizanju sporazuma između parlamentranih grupa za podelu funkcija za predsednike komisija, Predsedništvo treba da ima u obzir zastupljenost parlamentranih grupa (stavljen je naglasak)." Jasno je da su položaji predsednika komisije dodeljeni proporcionalno parlamentranim grupama prema broju mesta koje imaju u Skupštini. Otuda, dodeljivanje dva položaja predsednika komisije parlamentranoj grupi AAK odnosno jednog parlamentranoj grupi LDD je u saglasnosti sa Poslovnikom.

4. Jednak pristup i učešće zajednica

- 15. januara, osam od deset Kosovskih Srba⁸ članova Skupštine je podnelo Predsedništvu pismo u kojem su se oni dogovorili da imenuju gosp. Slobodana Petrovića (SLS) da bude član Predsedništva kao predstavnik entiteta kosovskih Srba u Skupštini. Na sednici od 28. januara, Predsedništvo je odlučilo da uključi imenovanje gosp. Petrovića na dnevnom redu plenarne sednice od 31. januara za formalno usvajanje od strane Skupštine.

Na sastanku održanom 29. januara, članovi parlamentrane grupe "7+" i gosp. Dževdet Neziri (IRDK/egipćanin) posredovanjem gosp. Džavita Haljitića (PDK)

⁸ Samo gosp. Slaviša Petković (SDSKiM) i Vladimir Todorović (SDSKiM) nisu podržali imenovanje gosp. Slobodana Petrovića za člana Predsedništva.

člana Predsedništva i sekretara Skupštine Ismeta Krasnićija, postigli su sporazum shodno kojem će nelbanske i nesrpske zajednice u Skupštini biti predstavljene u Predsedništvu po osnovi rotacionog plana, na sledeći način:

- Prva godina mandata (12 meseci) – koalicija Vakat (bošnjaci);
- Druga godina mandata (12 meseci) - KDTP (turci);
- Treća i četvrta godina mandata – svaka po šest meseci: PDAK (aškalije), SDA (bošnjaci), IRDK (egipćani) i Partija Ujedinjenih Roma Kosova (PReBK).

Shodno rotacijskoj šemi, gosp. Džezair Murati (Vakat) bio član Predsedništa tokom prve godine.

Na početku plenerane sednica od 31. januara, predsednik Skupštine je objavio da subjekti kosovskih neutralaca i nesrba u Skupštinu su postigli sporazum o njihovom predstavljanju u Predsedništvu i da će imenovanje njihovih članova biti uključeno na dnevnom redu sednica tog dana. Gosp. Numan Balić (SDA) se usporotivio sporazuom argumentujući da nikо nije konsultovao predstavnike SDA, PDAK i Građanska Inicijativa Gore /GIG, koji zajedno imaju šest mesta u Skupštini, i tražio je da se pitanje odloži. Gosp. Slaviša Petković se takođe usprotivio imenovanju gosp. Petrovića za člana Predsedništva. Predsednik Skupštine je ipak nastavio stavljanjem na glasanje predloga da se pitanje stavi na dnevni red, što je usvojeno sa 82 glasa za, osam glasova protiv i devet uzdržanih. Kasnije tokom sednice, predsednik Skupštine je stavio *en bloc* na glasanje radi formalnog usvajanja imenovanja gosp. Petrovića i gosp. Muratija kao članova Predsedništva. Imenovanja su usvojena sa 89 glasa za, četiri glasa protiv i sa nijednim uzdržanim.

Odeljak 9.1.7 (e)⁹ Ustavnog okvira previđa da će jedan član Predsedništva "biti postavljen iz članova Skupštine koji pripadaju partiji koja se izjasnila predstavnikom kosovske srpske zajednice". Predlog za imenovanje gosp.

Petrovića kao člana Predsedništva je prihvaćen i potpisana od strane osam od deset članova Skupštine koji pripadaju kosovskoj srpskoj zajednici. Imenovanje gosp. Petrovića je smatrano validnim pošto je dobilo podršku većine od članova kosovskih Srba.

Odeljak 9.1.7 (f) Ustavnog okvira previđa da će jedan član Predsedništva "biti imenovan od članova Skupštine koji pripadaju partijama koje su se izjasnile kao predstavnici zajednica kosovskih neutralaca i nesrba. Način imenovanja ovog zadnjeg člana će biti određen od strane članova Skupštine koji pripadaju ovim istim zajednicama." Rotacijski plan je bio prihvaćen i potpisana od strane osam¹⁰ poslanika Skupštine koji pripadaju kosovskim neutralcima i zajednicama kosovskih nesrba. Ipak, četiri ostala člana (tri iz PDAK i jedan iz GIG) se nije suprostavilo sporazuom predstavljenom na plenarnoj sednici od 31. januara. U tom pogledu, većina članova se složila o metodi imenovanja njihovih predstavnika u Predsedništvu, i odluke se mogu doneti od većine uključenih članova, samo ako nije drugačije određeno.

9 Obratite pažnju da posle amandmana na Odeljak 9.1.7 Ustavnog okvira usvojenog od strane SPGS na zahetv Skupštine, podparagrafi (e) i (f) predstavljeni u gore pomenutom komentaru su tačnije sada pod tačkama (f) i (g).

10 KDTP (tri člana), Vakat (tri člana), PReBK (jedan član) i IRDK (jedan član).

5. Pristup

U toku perioda izveštavanja, Stub III (OEBS-a) je imao pristup plenarnim sednicama, redovnim sednicama Predsedništva koje su analizirane u ovom izveštaju. Stub III (OSCE) je takođe dobio kopije dokumenata razmotreni od strane Skupštine i transkript sa prethodnih plenarnih sednica.

6. Transparentnost

Na početku plenarne sednice od 15. februara, predsednik Skupštine je objavio da će rezultati elektronskog glasanja biti odštampani i podneti svim članovima Skupštine i objavljeni na veb sajt Skupštine počevši od sednice o kojoj je reč.

Stub III (OSCE) i NDI su predložili prethodnoj Skupštini prošle godine da elektronski glasovi budu javni, ali takva preporuka je naišla na protivljenje među nekim parlamentarnim grupama. Ipak, aktuelna spremnost da se rezultati elektronskog glasanja učine javnim je veoma pozitivan napredak u povećavanju transparentnosti Skupštine, tačnije odgovornosti članova u pogledu njihovih birača.

Radio Televizija Kosovo je obezbedila uživo prenos plenarnih sednica koje su analizirane u ovom izveštaju. Članovi javnih i institucionalnih posmatrača su imali pristup plenarnim sednicama. Skupština Kosova ima veb stranicu (www.kuvendikosoves.org, www.skupstinkosova.org, www.assembly-kosova.org) koja sadrži biografske detalje članova Skupštine, informacije u o strukturi i funkcionisanju Skupštine, kopije zakona i rezolucija usvojenih od strane Skupštine i ostale informacije.

KRAJ.

Stub III (OSCE)
Izveštaj 02/2008.

o nadgledanju Skupštine Kosova
16. februara 2008. – 31. marta 2008.

Navodi

- Skupština održava vandrednu sednicu za proglašavanje nezavisnosti Kosova
- Skupština usvaja 19 zakona vezanih za “Sveobuhvatni predlog o rešavanju statusa Kosova”
- Skupština usvaja u načelu 27 nacrta zakona
- Skupština nailazi na teškoće u pogledu usmenog izveštavanja nezavisnih agencija
- Vlada nije odgovorila na četiri pitanja podnetih od strane članova Skupštine
- Rezultati elektronskog glasanja nisu još objavljeni na veb sajtu Skupštine

1. Istorijat

Ovaj pedesetpeti izveštaj o nadgledanju je izrađen u skladu sa smernicama Unmikovog stuba III za izgradnju institucije (OEBS) za nadgledanje Skupštine Kosova koje datira od 26. novembra 2002. i zasnovan je na usaglašenosti sa Poslovnikom o radu usvojenim na plenarnoj sednici 20. maja 2005, a izmenjen je na plenarnoj sednici 1-2. juna 2006. i plenarnoj sednici 18. septembra 2007.

Stub III (OSBE) je nadgledao vandrednu plenarnu sednicu 17. februara i pet redovnih plenarnih sednica, 19. i 20. februara, 26, 27, 28, 29. februara i 3. marta; 12. marta i 13. marta; 14. marta i 28. marta kao i pet sastanaka Predsedništva, 17. februara, 18. februara, 21. februara, 10. marta i 25. marta. Stub III (OSCE) je nadgledao 24 od 41 sastanaka komisija i 1 javno saslušanje.

2.Pregled

Vandrednom plenarnom sednicom od 17. februara Skupštine Kosova

predsedavao je predsednik skupštine Jakup Krasniqi (Demokratska Partija Kosova/PDK), uz pomoć člana Predsedništva Eqrem Kryeziu (Demokratski Savez Kosova/LDK).

- Sto devet članova Skupštine je prisustvovalo na vandrednoj plenarnoj sednici od 17. februara.
- Glavne tačke dnevnog reda vandredne plenerne sednice od 17. februara:
 - Deklaracija o nezavisnosti Kosova
(Deklaracija je bila jednoglasno usvojena od strane prisutnih.)
 - Usvajanje zastave i grba
(zastava i grb su jednoglasno usvojeni od strane prisutnih.)

Plenarne sednice održane 19. i 20. febraura Skupštine Kosova predsedavane su od strane predsednika Skupštine gosp. Jakup Krasniqi (PDK).

- Sto devet i sto članova Skupštine je bilo pristutno, tačnije, na plenarnoj sednici od 19. i 20. februara.
- Glavne tačke dnevnog reda plenarnih sednica održanih 19. i 20. februara:
 - Prvo i drugo razmatranje Nacrta zaona o Ministarstvu spoljnih poslova (Nacrt zakona je usvojen u načelu na prvom razmatranju ali je vraćen Vladu tokom drugog razmatraja.)
 - Prvo i drugo razmatranje Nacrta zakona o privilegijama i diplomatskom imunitetu
 - Prvo i drugo razmatranje Nacrta zakona o državljanstvu
 - Prvo i drugo razmatranje Nacrta zakona o Kosovskoj policiji
 - Prvo i drugo razmatranje Nacrta zakona o Kosovskom policijskom

inspektorijatu

- Prvo i drugo razmatranje Nacrta zakona o putnim ispravama
 - Prvo i drugo razmatranje Nacrta zakona o upotrebi državnih simbola
 - Prvo i drugo razmatranje Nacrta zaona o posebnim zaštićenim zonama
 - Prvo i drugo razmatranje Nacrta zakona o lokalnoj samoupravi
 - Prvo i drugo razmatranje Nacrta zakona o opštinskim administrativnim granicama
- (Svi devet nacrta zakona su bili usvojeni *en bloc* sa 74 glasova za i četiri glasa protiv.¹¹⁾)

Plenarnom sednicom održanom 26, 27, 28, 29. februara i 3. marta predsedavao je predsednik Skupštine gosp. Jakup Krasniqi (PDK) i članovi Predsedništva gosp. Džezair Murati (7+/Vakat), gosp. Xhavit Haliti (PDK) i gosp. Eqrem Kryeziu (LDK).

- Devedest i četiri, sedamdeset devet, sedamdeset četiri, sedamdeset jedan i šesdeset sedam članova skupštine je prisustvovalo, tačnije, na plenarnoj sednici od 26, 27, 28, 29. februara i 3. marta.
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice održane 26, 27, 28, 29. februara i 3. marta:
 - Pitanja za Vladu za usmene odgovore
 - Zamena AKR člana Odbora za budžet
 - Prvo razmatranje Nacrta zakona o izmeni i dopuni Privremenog krivičnog zakona
(Nacrt zakona je bio usvojen u načelu sa 73 glasa za i dva glasa protiv.)
 - Prvo razmatranje Nacrta zakona o izmeni Privremenom zakona o krivičnom postupku
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 74 glasa za i dva glasa protiv.)
 - Prvo razmatranje Nacrta zakona o beneficijama bivših visokih zvaničnika
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 73 glasa za i dva glasa protiv.)
 - Prvo razmatranje Nacrta zakona o izmeni Zakona o poljoprivrednim zadružama
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 78 glasa za i nijednim glasom protiv.)
 - Prvo razmatranje Nacrta zakona o civilnoj upotrebi eksploziva
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 77 glasa za i nijednim glasom protiv.)
 - Prvo razmatranje Nacrta zakona o parničnom postupku
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 79 glasa za i nijednim glasom protiv.)
 - Prvo razmatranje Nacrta zakona o izvršnom postupku
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 69 glasa za i nijednim glasom protiv.)
 - Prvo razmatranje Nacrta zakona o deklarisanju porekla imovine javnih visokih službenika
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 80 glasa za i nijednim glasom protiv.)

¹¹⁾ Gore navedeni zakoni su usvojeni za dva dana shodno proceduralnom predlogu usvojenom od strane Skupštine na plenarnoj sednici od 15. februara. Kao što je navedeno u prethodnom izveštaju, Ustavni okvir predviđa da svi predloženi zakoni koji imaju budžetske implikacije moraju biti popraćeni finansijskom izjavom. Otuda, proceduralni predlog koji je zanemario zahtev obezbeđivanja finansijske izjave nije važeći i takav izjavu se zahtevaju. Vidi prethodni izveštaj od 01/2008 za više informacija.

- Prvo razmatranje Nacrt zakona o izmeni Zakona o izvršenju kaznenih sankcija
(Nacrt zakona je usvojen u principu sa 79 glasa za i nijednim glasom protiv.)
- Prvo razmatranje Nacrt zakona o vanparničnom postupku
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 76 glasa za i jednim glasom protiv.)
- Prvo razmatranje Nacrt zakona o sprečavanju pranja novca
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 80 glasa za i nijednim glasom protiv.)
- Prvo razmatranje Nacrt zakona o notarstvu
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 81 glasa za i nijednim galsom protiv.)
- Prvo razmatranje Nacrt zakona o Strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 78 glasa za i jednim glasom protiv.)
- Prvo razmatranje Nacrt zakona o izmeni Zakona o šemaljne pomoći
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 46 glasa za i 19 glasa protiv.)
- Prvo razmatranje Nacrt zakona o izmeni Zakona o inspektoratu rada
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 61 glasa za i devet glasa protiv.)
- Prvo razmatranje Nacrt zakona o materijalnoj podršci porodicama i deci sa trajnim ograničenim sposobnostima
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 77 glasa za i nijednim galsom protiv.)
- Prvo razmatranje Nacrt zakona o prodaji stanova sa stanarskim pravom
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 59 glasa za i deset glasova protiv.)
- Prvo razmatranje Nacrt zakona o državnoj pomoći
(Nacrt zakona je povučen od strane sponzora. Vidi niže odeljak pod nazivom "Zakonodavni proces".)
- Prvo razmatranje Nacrt zakona o hrani
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 72 glas za i nijednim glasom protiv.)
- Prvo razmatranje Nacrt zakona o završnom i maturskom ispit
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 72 glasa za i nijednim glasom protiv.)
- Prvo razmatranje Nacrt zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa ograničenim sposobnostima
(Nacrt zakoan je usvojen u načelu sa 73 glasa za i nijednim galsom protiv.)
- Prvo razmatranje Nacrt zakona o efikasnosti energije
(Nacrt zakona je povučen od strane sponzora. Vidi niže odeljak pod nazivom "Zakonodavni proces".)
- Prvo razmatranje Nacrt zakona o izmeni Zakona o podržavanju manjih i srednjih preduzeća
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 71 glasa za i nijednim glasom protiv.)
- Prvo razmatranje Nacrt zakona o porezu na dodatnu vrednost
(Nacrt zakona je povučen od strane sponzora. Vidi niže odeljak pod nazivom "Zakonodavni proces".)
- Prvo razmatranje Nacrt zakona o genetski modifikovanim organizmima
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 70 glasa za i jednim glasom protiv.)
- Prvo razmatranje Nacrt zakona o proceni uticaja na životnu sredinu
(Nacrt zakoan je usvojen u načelu sa 71 glasa za i nijednim glasom protiv .)

- Prvo razmatranje Nacrt zakona o boravišnoj taksi
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 68 glasa za i jednim glasom protiv.)
- Prvo razmatranje Nacrt zakona o građevinskom zemljištu, privatizaciji i davanju pod zakup građevinskog zemljišta
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 75 glasa za i jednim glasom protiv.)
- Prvo razmatranje Nacrt azakona o poljoprivrednom inspektoratu
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 77 glasa za i jednim glasom protiv.)
- Prvo razmatranje Nacrt zakona o zaštiti životne sredine
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 68 glasa za i jednim glasom protiv.)

Plenarnim sednicama održanim 12. i 13. marta predsedavao je predsednik Skupštine gosp. Jakup Krasniqi (PDK).

- Osamdeset sedam i sto tri člana Skupštine su bili prisutni, tačnije, na plenarnoj sednici od 12. i 13. marta.
- Glavne tačke plenarnih sednica održanih 12. i 13. marta:
 - Prvo i drugo razmatranje Nacrt zakona o Ministarstvu za spoljne poslove i diplomatskim službama Kosova
 - Prvo i drugo razmatranje Nacrt zakona o Ministarstvu bezbednosnih snaga Kosova
 - Prvo i drugo razmatranje Nacrt zakona o bezbednosnim snagama Kosova
 - Prvo i drugo razmatranje Nacrt zakona o uspostavljanju Saveta bezbednosti Kosova
 - Prvo i drugo razmatranje Nacrt zakona o pravima zajednica i njihovih članova
 - Prvo i drugo razmatranje Nacrt zakona o rukovođenju javnim finansijama i odgovornostima
 - Prvo i drugo razmatranje Nacrt zakona o finansijama lokalne vlasti
 - Prvo i drugo razmatranje Nacrt zakona o civilnoj avijaciji
 - Prvo i drugo razmatranje Nacrt zakona o specijalnom tužilaštvu Kosova
 - Prvo i drugo razmatranje Nacrt zakona o nadležnostima, selekciji i dodeljivanju predmeta sudijama i tužiocima EULEX-a na Kosovu.
(Svih deset nacrti zakona je usvojeno *en bloc* sa 83 glasa za i sedam glasa protiv. Pogladejte fusnotu 1.)

Plenarnom sednicom Skupštine Kosova od 14. marta predsedavao je predsednik Skupštine gosp. Jakup Krasniqi (PDK) i član Predsedništva gosp. Xhavit Haliti (PDK).

- Devedeset četiri člana Skupštine je bilo prisutno na plenarnoj sednici od 14. marta.
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 14. marta:
 - Pitanja za Vladu za usmene odgovore

- Razmatranje izveštaja Regulatorne komisije za javnu nabavku za 2007.
(Tačka je odložena. Vidi niže Odeljak pod nazivom "Proceduralni predlog".)
- Razmatranje predloga Vlade u pogledu imenovanja članova the Centralne Komisije za popisivanje stanovništva
(Imenovanje članova Centralne Komisije za popisivanje stanovništva usvojeno sa 54 glasa za, 29 glasa protiv i šest uzdržanih.)
- Razmatranje predloga vlade u pogledu imenovanja upravnog direktora Centralnog Bankarskog Autoriteta Kosova
(Imenovanje upravnog direktora je usvojeno sa 49 glasa za, 14 protiv i 13 uzdržanih.)
- Razmatranje preporuke Odbora za javne službe, lokalnu upravu i medije i *ad hoc* Odbora u pogledu imenovanja dva člana u Savetu Nezavisne komisije za medije
(Imenovanje članova je usvojeno sa 78 glasa za i jednim glasom protiv.)

Plenarnom sedinicom Skupštine Kosova od 28. marta predsedavao je predsednik Skupštine gosp. Jakup Krasniqi (PDK).

- Devedeset osam članova Skupštine je bilo prisutno na plenarnoj sednici od 14. marta.
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 28. marta:
 - Pitanja za Vladu za usmene odgovore
 - Prvo razmatranje Nacrt zakona o proizvodima za zaštitu bilja
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 75 glasa za i nijednim glasom protiv.)
 - Prvo razmatranje Nacrt zakona o sprečavanju i integrisanju kontrole zagađivanja
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 85 glasa za i nijednim glasom protiv.)

3. Parlamentarne prakse i rad na sednicama Skupštine

Dostavljanje Nacrt-a zakona

- Nacrt zakona o beneficijama bivših visokih službenika i Nacrt zakona o korišćaju ekspoloziva je dostavljen članovima Skupštine 28. januara 2008, dok je Nacrt zakona o sprečavanju pranja novca i Nacrt zakona notarstvu dostavljeni su 8. februara. Otuda, nacrti zakona su dostavljeni, tačnije, 20 i 10 radnih dana pre njihovog prvog razmatranja na plenarnoj sednici od 26. februara.
- Nacrt zakoan za izmenu Privremenog krivičnog zakona je dostavljen 25. januara, Nacrt zakona o izmeni Privremenog zakonona o krivičnoj proceduri je bio dostavljen 28. januara, i nacrt zakona o parničnoj proceduri je bio dostavljen 1. februara. Nacrt zakona o izvršnoj proceduri, Nacrt zakona o deklaraciji porekla imovine javnih visokih službenika i Nacrt zakona o izmeni Zakona o izvršenju kaznenih sankcija su dostavljeni 6. februara, dok je Nacrt zakona o vanparničnom postupku bio dostavljen 8. februara, i Nacrt zakona

o strategijskog proceni uticaja na životnu sredinu je dostavljen 11. februara. Otuda, nacrti zakona su bili dostavljeni, tačnije, 22, 21, 17, 14, 12. i 11 radnih dana pre njihovog prvog razmatranja na plenarnoj sednici od 27. februara. Nacrt zakona o izmeni Zakona o šemi socijalne pomoći i Nacrt zakona o izmeni Zakona o inspektoratu rada su bili dostavljeni 11. februara, dok je Nacrt zakona o materijalnoj podšci porodicama dece sa stalnim ograničenim sposobnostima i Nacrt zakona o prodaji stanova sa stanarskim pravom su bili dostavljeni 12. februara, i Nacrt zakona o proceni uticaja na životnu sredinu je bio dostavljen 21. februara. Otuda, nacrti zakona su bili dostavljeni, tačnije, 12, 11 i četiri radna dana pre prvog razmatranja na planernoj sednici od 28. februara.

Nacrt zakona o hrani, Nacrt zakona o završnom i maturskom ispitu i Nacrt zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba sa ograničenim sposobnostima su bili dostavljeni 13. februara. Nacrt zakona o izmeni Zakona za podršku malim i srednjim preduzećima je bio dostavljen 14. februara, Nacrt zakona o zaštiti sredine je bio dostavljen 22. februara, i Nacrt zakona o genetski modifikovanim organizmima je bio dostavljen 25. februara. Otuda, nacrti zakona su dostavljeni, tačnije, 11, deset, četiri i tri radna dana pre prvog razmatranja na planarnoj sednici od 29. februara.

Nacrt zakona o boravišnoj taksi je dostavljen 14. februara, Nacrt zakona o poljoprivrednom inspektoratu je bio dostavljen 15. februara, i Nacrt zakona o građevinskom zemljištu, privatizaciji i davanje pod zakup građevinskog zemljišta je bio dostavljen 21. februara. Otuda, nacrti zakona su bili dostavljeni, tačnije, 11, deset i šest radnih dana pre njihovog prvog razmatranja na plenarnoj sednici od 31. marta.

Nacrt zakona o zaštiti biljnih proizvoda i Nacrt zakona o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađenja životne sredine su bili dostavljeni 11. marta. Otuda, nacrti zakona su dostavljeni 11 radnih dana pre njihovog prvog razmatranja na plenarnoj sednici od 28. marta.

Pravilo 35.1 zahteva da se prvo razmatranje nacrta zakona obavi ne ranije od deset radnih dana i ne kasnije od tri radne nedelje od dana dostavljanja istog. Većina gore pomenutih nacrta zakona je razmotreno u prvom razmatranju u saglasnosti sa pravilom 35.1, što predstavlja poboljšanje u odnosu na prethodne periode izveštavanja. Ipak, osam nacrta zakona su razmotrena u prvom razmatranju posle tri radne nedelje ili ranije od deset radnih dana od dana njihovog dostavljanja, što nije u saglasnosti sa pravilom više. Dostavljanje gore pomenutih nacrta zakona samo šest, četiri i tri dana pre njihovog prvog razmatranja nije pružilo dovoljno vremena članovima da prouče nacrte zakona.

Zakonodavni proces

- Na početku plenarne sednice od 26. marta, ministar energije i rudarstva gđa. Justina Pula-Shiroka je tražila da se Nacrt zakona o energetskoj efikasnosti povuče sa opravdanjem da se treba preraditi. Predsednik Skupštine je stavio na glasanje zahtev ministara, koji je usvojen sa većinom glasova za i jednim glasom protiv. Gosp. Gani Koci (PDK) je perdrožio da bi se Nacrt zakona o državnoj pomoći i Nacrt zakona o porezu na dodatnu vrednost trebao vratiti Vladi na dalje razmatranje. Ministar za finansije i privredu gosp. Ahmet Shala,

čije je Ministarstvo sponzorisalo oba nacrta zakona, se složio sa gosp. Koci i tražio povlačenje nacrta zakona o kojem je reč. Otuda, predsednik Skupštine je stavio na glasanje zahtev za povlačenje dva nacrta zakona o kojima je reč, što je usvojeno sa većinom glasova za i dva glasa protiv. Gosp. Ardian Gjini, Alijansa za budućnost Kosova (AAK) šef parlamentarne grupe, prigovorio je da bi Skupština trebala da debatuje o povlačenju gore pomenutih nacrta zakona pre glasanja.

Povlačenje Nacrta zakona o efikasnosti energije, Nacrt zakona o državnoj pomoći i Nacrt zakona o porezu na dodatnoj vrednosti je bilo u saglasnosti sa pravilom 35.3, koji predviđa da "predlagač može da povuče nacrt zakona tokom prvog razmatranja, pre pristupanja glasanja za usvajanje u načelu (stavljen je naglasak)." Otuda, predsednik Skupštine nije bio obevezan da stavi na glasanje povlačenje nacrta zakona o kojima je reč od strane njihovih predlagača. Pored toga, kada predlagač zahteva da povuče nacrt zakona, debata se ne zahteva.

Izveštavanje nezavisnih agencija

- Na plenarnoj sednici od 14. marta, tokom diskusije o godišnjem izveštaju Regulatorne komisije za javnu nabavku¹² (RKJN) za 2007, gosp. Gani Koci (PDK), predsedavajući Komisije za budžet, predložio je da bi predsedavajući RKJN trebao usmeno da predstavi izveštaj Skupštini prema članu 82.2 Zakona o javnoj nabavci koji bi se mogao popratiti diskusijom članova. Gosp. Hajredin Kuči (PDK) se takođe složio sa gosp. Koci i da je predsedavajući RKJN imenovan od strane Skupštine i otuda bi trebao usmeno predstaviti godišnji izveštaj Skupštini. Predsedavajući sednice je odgovorio da on nije protiv toga da predsedavajući RKJN predstavi izveštaj usmeno Skupštini ali je Predsedništvo odlučilo da bi predsedavajući Komisije za budžet trebao da ga predstavi. Otuda, on je tražio od šefova parlamentarne grupe da se izjasne da li su za to da predsedavajući RKJN predstavi izveštaj usmeno Skupštini ili ne. Gosp. Ramë Buja, PDK šef parlamentarne grupe, je predložio da bi se tačka trebal odložiti argumentujući da predsedavajući RKJN nije mogao predstaviti izveštaj istog dana na sednicu jer nije bio službeno pozvan od strane Skupštine da to učini. Gosp. Sabri Hamiti (LDK) je obrazložio da nema potrebe za predsedavajućeg RKJN da usmeno izveštava i da se samo članovi Skupštine mogu obratiti Skupštini. Gosp. Kuči je ponovio njegovo obrazloženje da je predsedavajući RKNJ imenovan od strane Skupštine i otuda ima pravo da se obrati Skupštini. Predsedavajući je zatražio pauzu sa ciljem da bi se članovi i šefovi parlamentarne dogovorili oko toga kako nastaviti sa debatom o godišnjem izveštaju o RKNJ. Posle pauze, predsedavajući sednice je naveo da su se članovi Predsedništva i šefovi parlamentarnih grupa dogovorili da nema potrebe za predsedavajućeg RKNJ da izveštava usmeno Skupštini i da

12 Regulatorna Komisija za Javnu Nabavku je nezavisna regulatorna agencija uspostavljena Zakonom o javnoj nabavci na Kosovu, proglašena Uredbom UNMIK-a 2004/3 izmenjena Uredbom UNMIK-a 2007/20. Ovo pitanje je pokrenuto sada po prvi put zbog izmene u 2007. koja je transformisala RKNJ u nezavisnu instituciju koja izveštava Skupštini, što to nije bio slučaj ranije. Prema ovom Zakonu, predsedavajući i članovi RKNJ su imenovani od strane Vlade i postavljeni od strane Skupštine.

bi predsedavajući Komisije za budžet trebao predstaviti umesto toga izveštaj i preporuke. Ipak, u ime PDK, Gosp. Kučić je predložio predlog za odlaganje debate o godišnjem izveštaju RKNJ za narednu sednicu. Alijansa za Novo Kosovo (AKR), LDD i predstavnici parlamentarne grupe AAK su se usprotivili odlaganju debate o godišnjem izveštaju RKNJ. Predsedavajući Plenarne sednice je ipak naveo da prema pravilu 30.2 on je dužan da stavi predlog gosp. Kučić na glasanje. Otuda, on je nastavio stavljanjem na glasanje predloga gosp. Kučić za odlaganje debate o godišnjem izveštaju RKJN, koji je usvojen sa 52 glasa za, 28 glasa protiv i sedam uzdržanih.

Ustavni okvir ili Poslovnik Skupštine ne regulišu pitanje izveštavanja nezavisnih agencija. Prema Paragrafu 82.2 (i) Zakona o javnoj nabavci, na koji se uputio gosp. Koci, RKJN priprema i podnosi Vladi i Skupštini godišnji izveštaj analizirajući aktivnosti javne nabavke na Kosovu koji se pojavljuje u odgovarajućoj kalendarskoj godini i predstavljujući bilo kakve preporuke za poboljšanje sistema javne nabavke i/ili samog Zakona. Pargraf 82.2 (i) predviđa da bi RKJN trebala podneti godišnji izveštaj Skupštini, što ne znači neophodno da predstavi izveštaj usmeno Skupštini. Pored toga, paragraf 82.2 (i) ne zabranjuje niti RKJN da predstavi njegov godišnji izveštaj Skupštini.

Tokom prethodnog zakonodavstva, na plenarnoj sednici održanoj 17. novembra 2006, predsedavajući Regulatornoj agenciji za telekomunikaciju (RAT), koja je takođe nezavisna regulatorna agencija, odobreno je od strane Skupštine da predstavi usmeno godišnji izveštaj RAT. Pored toga, tokom plenarne sednice od 22. marta 2007, predsedavajući RAT je izveštavo o licenciranju drugog operatora mobilne telefonije, na zahtev Skupštine. U ovom slučaju, predsedavajućem iste nezavisne regulatorne agencije jedozvoljeno da usmeno izveštava dva puta Skupštini.

Preporučljivo je za sadašnju Skupštinu, posebno za Odbor za mandat, imunitet i Poslovnik da reguliše isključivo pitanje izveštavanja nezavisnih agencija tokom izmene Poslovnika.

Pitanja Vladi

- Na plenarnoj sednici od 26. februara, dva od četiri pitanja su odgovorena, tako da su dva preostala pitanja odložena za sledeću plenarnu sednicu. Na planarnoj sednici od 14. marta, sedam od osam pitanja je odgovoren. Dva pitanja koja nisu dobila odgovor na prethodnoj sednici su ponovljena na sednici od 14. marta, od kojih je samo jedno odgovoren. Predsednik Skupštine je naveo da pitanje, koje nije dobilo odgovor tokom dve sednice će biti objavljeno u biltenu Skupštine. Na plenarnoj sednici od 28. marta, dva od četiri pitanja je odgovoren. Predsednik Sjupštine je naveo da pitanja koja nisu dobila odgovor će biti ponovljena sledeće plenarne sednici. Gđa. Gjylnaze Syla (AAK) je prigovorila da njeno pitanje nije bilo svrstano u denvenom redu plenarne sednice od 28. marta, argumentujući da ga je podnela 48 sati pre sednice u saglasnosti sa pravilom 26.2. Predsednik Skupštine je odgovorio da pitanje gđe. Syla nije ispunilo zahtev od 48 časa i da je podneto u 13 časova 26. marta. On je dodao otuda da će pitanje gđe. Syla biti uključeno u dnevnom redu sledeće plenarne sednice.

Vreme za pitanja u dve gore pomenute plenarne sednice je ispunjeno od strane Skupštine u saglasnosti sa pravilom 26. o "pitanjima za Vladu za usmene odgovore", što predviđa da svaki dnevni red svake sednice će uključiti vreme do 50 minuta za pitanja članova za Vladu, sa jednim minutom za pitanja, tri minuta za odgovore ministra, jednim minutom za dodatno pitanje, i dva minuta za odgovor na dodatno pitanje.

Shodno pravilu 26.2 „pitanje Vladu za usmeni odgovor se mora podneti pismeno Kancelariji za predloge i predstavke ne manje od 48 sati pre sednice. Pitanje gde. Syla je podneto 45 časova pre plenarne sednice od 28.marta. Odluka da se ne uključi pitanje gde. Syla na dnevnom redu plenarne sednice od 28. marta nije bilo u suprotnosti sa pravilom 26.2.

Pod 26.11, „ako pitanje nije odgovorenio unutar dve plenarne sednice, pitanje će biti objavljeno u Biltenu Skupštine.“ Prvi biltén ovog zakonodavtsva Skupštine je bilo objavljeno 18. marta 2008. ali ne sadrži pitanje kojepo drugi put nije dobilo odgovor od Vlade na plenarnoj sednici od 14. marta. Od Skupštine se zahteva da objavi u njenom biltenu pitanja članova koja nisu dobila odgovor unutar vremenskog okvira predstavljenog u pravilu 26.11, što bi mogao doprineti povećavanju odgovornosti Vlade prema Skupštini.

4. Jednak pristup i učešće zajednica

- Na plenarnoj sednici od 27. februara, tokom prvog razmatranja Nacrtu zakona o deklaraciji porekla svojine visokih javnih službenika, gosp. Džezair Murati (Vakat/7) je dao primedbu da nije bilo prevođenja na srpski/hrvatski/bosanski jezik dodajući da „neki članovi nisu u mogućnosti da prate diskusiju“ o Nacrtu zakona o kome je reč. Predsednik Skupštine nije komentarisao na primedbu koja je data od strane gosp. Muratija.

Prema pravilu 54. o korišćenju jezika u Skupštini, sastanci Skupštine i njenih komisija moraju se voditi na albanskom i srpskom jeziku sa prevođenjem koji će biti obezbeđen po potrebi. Predsednik Skupštine ili bilo koji član Predsedništva koji je predsedavao sednicom moraju osigurati da je prevođenje na oba službena jezika obezbeđeno neprekidno tokom sednice u Skupštini.

5. Pristup

U toku perioda izveštavanja, Stub III (OEBS-a) je imao pristup plenarnim sednicama, redovnim sednicama Predsedništva i komisija koje su analizirane u ovom izveštaju. Stub III (OSCE) je takođe dobio kopije dokumenata razmotreni od strane Skupštine i transkript sa prethodnih plenarnih sednica.

6. Transparentnost

Kao što je najavljeno od strane predsednika Skupštine, na plenarnoj sednici od 15. februara, kopije rezultata elektronskog glasanja počele su da se dostavljaju svim članovima Skupštine od dana vandredne sednice održane 17. februara. Ipak, predsednik Skupštine je objavio da će rezultati elektronskog glasanja biti objavljeni

takođe na veb sajtu Skupštine, što se još nije desilo. Sa ciljem da bismo poboljšali transparentnost Skupštine, posebno odgovornost članova prema njihovim biračima, Skupština bi trebala učiniti rezulata elektronskog glasanja dostupnim javnosti putem njene veb stranice, kao što je to najavljenio od strane predsednika Skupštine.

Radio Televizija Kosovo je obezbedila uživo prenos plenarnih sednica koje su analizirane u ovom izveštaju. Članovi javnih i institucionalnih posmatrača su imali pristup plenarnim sednicama. Skupština Kosova ima veb stranicu (www.kuvendikosoves.org, www.skupstinakosova.org, www.assembly-kosova.org) koja sadrži biografske detalje članova Skupštine, informacije o strukturi i funkcionisanju Skupštine, zapisnike i transkripte sa sednica Skupštine i sastanaka komisije, kopije zakona i rezolucija usvojenih od strane Skupštine i ostale informacije.

KRAJ.

Stub III (OSCE)
Izveštaj 03/2008
o nadgledanju Skupštine Kosova
1. april 2008. – 14. jun 2008. godine

Naslovi

- Skupština usvaja kosovski Ustav i himnu
- Kosovski predsednik obraća se Skupštini
- Skupština raspravlja o programu vlade za period 2008-2011.
- Skupština počinje da objavljuje kompjuterski izvod elektronskog glasanja na svojoj veb stranici
- Vlada ne prisustvuje plenarnim sednicama i ne odgovara na pitanja poslanika
- Oko 20% sednica odbora ne održi se zbog nedostatka kvoruma

1. Uvod

Ovaj pedeset sedmi izveštaj o praćenju sastavljen je u skladu sa radnim zadacima UNMIK-ovog Stuba III za izgradnju institucija, (OEBS-ovog) Odeljenja za praćenje kosovske Skupštine od 26. novembra 2002. godine, i zasniva se na poštovanju Poslovnika usvojenog na plenarnoj sednici 20. 5. 2005. godine, sa izmenama i dopunama na plenarnoj sednici od 1-2. 6. 2006. i na plenarnoj sednici od 18. 9. 2007. godine.

Stub III (OEBS), pratio je dve vanredne sednica održane 9. aprila i 11. juna i devet redovnih plenarnih sednica, 4. aprila; 17. aprila; 18. i 21. aprila; 29. aprila; 16. maja; 20. 21. i 23. maja; 2. juna; 4. i 5. juna; i 12. i 13. juna, te osam sastanaka predsedništva, 1. aprila, 8. aprila, 15. aprila, 22. aprila, 29. aprila, 12. maja, 19. maja i 10. juna. Stub III (OEBS), pratio je i 51 od 70 sastanaka odbora i jednu javnu raspravu.

2. Pregled

Plenarnom sednicom 4. aprila predsedavao je predsednik Skupštine Jakup Krasniqi (PDK) i član predsedništva Naim Maloku (AAK).

- Na plenarnoj sednici od 4. aprila bilo je prisutno devedeset pet poslanika Skupštine.
- Glavne tačke na dnevnom redu plenarne sednice od 4. aprila:
 - Pitanja vladi za usmeni odgovor
 - Prvo čitanje predloga zakona o pečatima kosovskih institucija (predlog zakona načelno je usvojen sa 70 glasova za i jednim glasom protiv.)
 - Prvo čitanje nacrta zakona o privatnom obezbeđenju (predlog zakona usvojen je u načelu sa 82 za, i nijednim glasom protiv.)
 - Drugo čitanje predloga zakona o Nacrtu zakona o izmenama i dopunama privremenog krivičnog zakona (Predlog zakona usvojen je sa 69 glasova za i dva glasa protiv.)
 - Drugo čitanje o izmenama i dopunama zakona o poljoprivrednim zadrgugama (Predlog zakona usvojen je sa 78 glasova za i nijednim glasom protiv.)

Vanrednom plenarnom sednicom od 9. aprila predsedavao je član predsedništva Jakup Krasniqi (PDK).

- Na vanrednoj sednici od 9. aprila prisustvovalo je sto sedam skupštinskih poslanika.
- Glavne tačke na dnevnom redu vanredne plenarne sednice od 9 aprila:
 - Usvajanje kosovskog ustava (Ustav je usvojen glasanjem aklamacijom. Za više informacija o ovome vidi dalje u tekstu, deo pod nazivom Postupak glasanja.)

Plenarnom sednicom od 17. aprila predsedavao je predsednik Skupštine Jakup Krasniqi (PDK) i član predsedništva Eqrem Kryeziu (LDK).

- Na plenarnoj sednici od 17. aprila bilo je prisutno devedeset sedam poslanika skupštine.
- Glavne tačke na dnevnom redu plenarne sednice od 17. aprila:
 - Pitanja vladi za usmene odgovore
 - Prvo čitanje predloga zakona o sponzorisanju u sferi kulture, omladine i sporta (Predlog zakona usvojen je u načelu sa 61 glasom za i tri glasova protiv.)
 - Prvo čitanje predloga zakona o kulturno-umetničkom društvu Šota i drugim kulturno-umetničkim društvima (Predlog zakona usvojen je u načelu sa 51 glasova za, jednim glasom protiv i deset uzdržanih.)
 - Prvo čitanje predloga zakona o posredovanju (medijaciji) (Predlog zakona usvojen je u načelu sa 56 glasova za i tri glasova protiv.)
 - Smena člana SLS-a u Odboru za unutrašnje poslove

Plenarnom sednicom od 18. i 21. aprila predsedavali su predsednik Skupštine Jakup Krasniqi (PDK) i član predsedništva Ibrahim Gashi (AKR).

- Na plenarnim sednicama od 18. i 21. aprila bilo je prisutno sto osam, odnosno šezdeset četiri, skupštinskih poslanika.
- Glavne tačke na dnevnom redu plenarnih sednica od 18. i 21. aprila:
 - Obraćanje kosovskog predsednika u vezi sa opštom situacijom na Kosovu
 - Izjava vlade o njenih 100 dana rada (Izjavu je pročitao premijer.)
 - Rasprava o vladinom programu za period 2008-2011 (Program je predstavio premijer, zatim su govorili šefovi poslaničkih grupa, usledila je rasprava na plenarnoj sednici, a završnu reč je dao premijer.)

Plenarnom sednicom kosovske Skupštine od 29. aprila predsedavao je predsednik Skupštine, gospodin Jakup Krasniqi (PDK).

- Na plenarnoj sednici od 29. aprila bilo je prisutno osamdeset osam poslanika Skupštine.
- Glavne tačke na dnevnom redu plenarne sednice od 29. aprila:
 - Pitanja vladi za usmene odgovore
 - Drugo čitanje predloga zakona o izmenama i dopunama zakona 2002/9 o inspekciji rada (Predlog zakona usvojen je u načelu sa 60 glasova za i osam glasova protiv.)
 - Drugo čitanje predloga zakona o izmenama i dopunama zakona 2003/15 o sistemu socijalne pomoći (Predlog zakona usvojen je sa 68 glasova za i jednim glasom protiv.)

- Drugo čitanje predloga zakona o boravišnoj taksi
(Predlog zakona usvojen je sa 69 glasova za i nijednim glasom protiv.)
- Drugo čitanje predloga zakona o izmenama i dopunama zakona o izvršenju kaznenih sankcija
(Predlog zakona usvojen je sa 70 glasova za i nijednim glasom protiv.)
- Drugo čitanje predloga zakona o završnom ispit u osnovnim i srednjim školama
(Predlog zakona usvojen je sa 69 glasova za i nijednim glasom protiv.)
- Drugo čitanje predloga zakona o objavljivanju porekla imovine viših javnih službenika
(Predlog zakona usvojen je sa 71 glasom za i nijednim glasom protiv.)
- Drugo čitanje predloga zakona o izmenama i dopunama privremenog zakona o krivičnom postupku
(Predlog zakona usvojen je sa 62 glasova za i pet glasova protiv.)
- Smena člana AKR-a iz Odbora za prosvetu, nauku i tehnologiju, kulturu, omladinu i sport
(Smena je usvojena sa 56 glasova za i tri glasa protiv.)

Plenarnom sednicom kosovske Skupštine od 16. maja predsedavali su predsednik Skupštine Jakup Krasniqi (PDK) i član predsedništva Slobodan Petrović (SLS).

- Na plenarnoj sednici od 16. maja bilo je prisutno osamdeset dva poslanika Skupštine.
- Glavne tačke na dnevnom redu plenarne sednice od 16. maja:
 - Pitanja vlasti za usmene odgovore
 - Prvo čitanje predloga zakona o izmenama i dopunama zakona o šumama
(Predlog zakona odbijen je sa deset glasova za i 41 glasom protiv, pa je zato vraćen vlasti na dalju preradu.)
 - Prvo čitanje predloga zakona o nacionalnim kvalifikacijama
(Predlog zakona usvojen je u načelu sa 50 glasova za i sedam glasova protiv.)
 - Drugo čitanje predloga zakona o vanparničnom postupku
(Predlog zakona usvojen je sa 60 glasova za i nijednim glasom protiv.)
 - Drugo čitanje predloga zakona o izvršnom postupku
(Predlog zakona usvojen je sa 48 glasova za i tri glasa protiv.)
 - Drugo čitanje predloga zakona o materijalnoj podršci za porodice sa trajno onesposobljenom decom
(Predlog zakona usvojen je sa 64 glasova za i nijednim glasom protiv.)
 - Drugo čitanje predloga zakona o upotrebi eksploziva u građevinarstvu
(Predlog zakona usvojen je sa 69 glasova za i nijednim glasom protiv.)
 - Razmatranje preporuke Odbora za budžet da se predlog zakona o sprečavanju pranja novca vrati predlagajući
(Preporuka je usvojena sa 53 glasa za i jednim glasom protiv. Vidi u daljem tekstu drugi stav u „Zakonodavnom postupku“.)

- Razmatranje predloga vlade o imenovanju člana odbora Centralne uprave banaka
(Imenovanje je usvojeno sa 43 glasova za i sedam glasova protiv.)
- Razmatranje predloga članova poslaničkih grupa PDK, LDK i AKR o imenovanju članova veća Agencije za borbu protiv korupcije
(Imenovanja su usvojena sa 53 glasova za i jednim glasom protiv.)

Plenarnim sednicama koje su održane 20. 21. i 23. maja predsedavao je predsednik Skupštine Jakup Krasniqi (PDK) i član predsedništva Džezair Murati (7+/Vakat).

- Na plenarnim sednicama od 20. 21. i 23. maja prisustvovalo je devedeset devet, sto jedan i devedeset četiri poslanika skupštine.
- Glavne tačke dnevnog reda na plenarnoj sednici održanoj 20. 21. i 23. maja:
 - Prvo i drugo čitanje Nacrt zakona o obrazovanju u opštinama
(Nacrt zakona usvojen je sa 83 glasa za i tri protiv.)
 - Prvo i drugo čitanje Nacrt zakona o Kosovskoj obaveštajnoj agenciji
(Nacrt zakona usvojen je sa 92 glasa za i šest protiv.)
 - Prvo i drugo čitanje Nacrt zakona o Kosovskoj agenciji za privatizaciju
(Nacrt zakona usvojen je sa 75 glasa za i sedam protiv.)
 - Prvo i drugo čitanje Nacrt zakona o integrisanoj kontroli državnih granica
(Nacrt zakona usvojen je sa 91 glasom za i četiri protiv.)
 - Prvo i drugo čitanje Nacrt zakona o azilu
(Nacrt zakona usvojen je sa 87 glasa za i šest protiv.)
 - Prvo i drugo čitanje Nacrt zakona o službenim praznicima
(Nacrt zakona usvojen je sa 46 glasa za i 32 protiv.¹³⁾)

Plenarnom sednicom Kosovske skupštine održane 2. juna predsedavao je predsednik Skupštine Jakup Krasniqi (PDK) i član predsedništva Sabri Hamiti (LDK).

- Tom prilikom bilo je prisutno 87 poslanika Skupštine.
- Glavne tačke dnevnog reda na plenarnoj sednici održanoj 2. juna:
 - Pitanja Vladi radi dobijanja usmenog odgovora
 - Prvo čitanje Nacrt zakona o radu
(Ovaj zakon usvojen je sa 49 glasa za i sedam protiv.)
 - Prvo čitanje nacrtu Zakona o službenoj statistici
(Ovaj zakon usvojen je sa 63 glasa za i bez glasova protiv.)
 - Drugo čitanje Nacrtu zakona o izvršnom postupku
(Ovaj zakon usvojen je sa 68 glasa za i bez glasova protiv)

13 Gore navedeni zakoni usvojeni su tokom dva dana na osnovu predloga koji je Skupština usvojila 15. februara. Kao što je navedeno u prethodnom izveštaju, Ustavni okvir navodi da svi predloženi zakoni koji imaju budžetske implikacije moraju da imaju i finansijske izveštaje. Stoga, predlog koji ne sadrži finansijske izveštaje nije važeći jer su takvi izveštaji potrebni. Vidi prethodne izveštaje, 01/2008 i 02/2008, za više detalja.

- Razmatranje finansijskog izveštaja 2007. o Kosovskom konsolidovanom budžetu
(Ovaj zakon usvojen je sa 46 glasa za i 13 protiv)
- Razmatranje preporuka Odbora za zakonodavstvo i pravosuđe o imenovanju Ombudsmana
(Ova tačka je skinuta sa dnevnog reda.)
- Razmatranje vladinog predloga za dodelu zemlje uz autoput Morinë/Morine-Merdarë/Merdare i Prishtinë/Priština-Hani i Elezit/Đeneral Janković kao zone od posebnog javnog interesa
(Predlog Vlade usvojen je sa 60 glasa za i jednim protiv.)
- Razmatranje predloga deklaracije protiv optužbi Carle Del Ponte iznetih protiv OVK
(Ova tačka skinuta je sa dnevnog reda.)
- Razmatranje Godišnjeg izveštaja Agencije protiv korupcije za 2007.
(Nakon rasprave izveštaj je usvojen sa 83 glasa za i jednim protiv.)

Plenarnom sednicom Kosovske skupštine održane 4. i 5. juna predsedavao je predsednik Skupštine (PDK) i član predsedništva Eqrem Kryeziu (LDK).

- Tom prilikom bilo je prisutno 84 poslanika.
- Glavne tačke dnevnog reda na plenarnoj sednici održanoj 4. i 5. juna:
 - Prvo i drugo čitanje Nacrtu zakona o opštima izborima
(Nacrt zakona usvojen je sa 64 glasa za i 10 protiv.)
 - Prvo i drugo čitanje Nacrtu zakona o opštinskim izborima
(Nacrt zakona usvojen je sa 76 glasova za i bez glasova protiv.)
 - Prvo i drugo čitanje Nacrtu zakona o Centralnoj banci
(Nacrt zakona usvojen sa 79 glasa za i jednim protiv.)
 - Prvo i drugo čitanje Nacrtu zakona o Kancelariji generalnog revizora
(Nacrt zakona usvojen je sa 81 glasom za i bez glasova protiv)
 - Prvo i drugo čitanje Nacrtu zakona o železničkim prugama
(Nacrt zakona usvojen je sa 81 glasom za i bez glasova protiv.)

Vanrednom sednicom Kosovske skupštine održanom 11. juna predsedavao je predsednik Skupštine Jakup Krasniqi (PDK).

- Tom prilikom bio je prisutan 91 poslanik.
- Glavne tačke dnevnog reda na plenarnoj sednici održanoj 11. juna:
 - Usvajanje državne himne Kosova
(Himna je usvojena sa 72 glasa za, 15 protiv i 5 uzdržanih.)
- **Plenarnom sednicom održanom 12. i 13. juna** predsedavao je predsednik Skupštine Jakup Krasniqi (PDK) i član predsedništva Xhavit Haliti (PDK).
- Tom prilikom bilo je prisutno 87 na prvoj i 77 poslanika na sednici drugog dana.

- **Glavne tačke dnevnog reda na plenarnoj sednici održanoj 12. i 13. juna:**
 - Prvo i drugo čitanje Nacrta zakona o raspuštanju Kosovskog zaštitnog korpusa
(Nacrt zakona usvojen je sa 56 glasa za i 3 protiv.)
 - Prvo i drugo čitanje Nacrta zakona o službi u kosovskim bezbednosnim snagama
(Nacrt zakona usvojen je sa 71 glasa za i 1 protiv.)
 - Prvo i drugo čitanje Nacrta zakona o izmeni Uredbe UNMIK-a 2006/50 o rešavanju zahteva koji se odnose na nepokretnu imovinu, uključujući tu poljoprivredno i građevinsko zemljište
(Nacrt zakona usvojen je sa 71 glasom za i 1 protiv.)
 - Prvo i drugo čitanje Nacrta zakona o izmeni Uredbe UNMIK-a 2005/20 o Kosovskom penzionom fondu
(Nacrt zakona usvojen je sa 71 glasom za i 3 protiv.)
 - Prvo i drugo čitanje Nacrta zakona o izmeni Uredbe UNMIK-a 2005/2 o uspostavljanju Nezavisne komisije za rude i minerale
(Nacrt zakona usvojen je sa 66 glasova za i 1 protiv.)
 - Prvo i drugo čitanje Nacrta zakona o izmeni Uredbe UNMIK-a 2004/49 o aktivnostima pružanja usluga vodosnabdevanja, kanalizacije i odnošenja smeća
(Nacrt zakona usvojen je sa 70 glasova za i 1 protiv.)
 - Prvo i drugo čitanje Nacrta zakona o izmeni Uredbe UNMIK-a 2003/16 o proglašenju Zakona o telekomunikacijama
(Nacrt zakona usvojen je sa 37 glasa za i 34 glasa protiv.)
 - Prvo i drugo čitanje Nacrta zakona o izmeni Uredbe UNMIK-a 2004/9 o regulatornom organu za energiju
(Nacrt zakona usvojen je sa 60 glasova za i 3 protiv.)
 - Prvo i drugo čitanje Nacrta zakona o izmeni Uredbe UNMIK-a 2008/13 o usvajanju Kosovskog konsolidovanog budžeta i dozvoljenih troškova za period od 1. januara do 31. decembra 2008.
(Nacrt zakona usvojen je sa 59 glasa za i 1 protiv.)
 - Prvo i drugo čitanje Nacrta zakona o preuzećima u javnom vlasništvu
(Nacrt zakona usvojen je sa 58 glasa za i 4 protiv.)

3. Parlamentarna praksa i postupci na skupštinskim sednicama

Dnevni red

- Na početku plenarne sednice 17. aprila, Mr. Berat Luzha (PDK) *usmeno* je predložio da se u dnevni red za sednicu koja treba da se održi toga dana ubaci rasprava o optužbama tužiteljke ICTY-a, Carle Del Ponte, koje se tiču OVK. Na istoj sednici Fatmir Rexhepi (LDK) *usmeno* je predložio da dnevni red obuhvati raspravu o održavanju opštih i opštinskih izbora Srbije na teritoriji Kosova. Predsednik Luzha odgovorio je da ovi predlozi ne mogu da budu obuhvaćeni dnevnim redom sednice toga dana i uputio ih je da podnesu svoje predloge u pisanoj formi Kancelariji za predstavke.

Pravilo 23.1-2 navodi da "Predsedništvo priprema nacrt dnevnog reda za predstojeću sednicu i stavlja ga na raspolaganje poslanicima. Na početku sednice nacrt dnevnog reda se smatra usvojenim osim u slučaju da jedna ili više parlamentarnih grupa od šest (6) poslanika predlože u pisanoj formi predsedništvu izmenu dnevnog reda, što treba da bude predmet glasanja." Luzha i. Rexhepi nisu izneli svoje predloge u skladu sa pravilom 23. Stoga je odluka predsedništva Skupštine da ne predloži za glasanje gore navedene predloge u skladu sa pravilom 23.

Predlog postupka

- Na plenarnoj sednici održanoj 18. aprila, Gjylnaze Syla (AAK) je naveo da je želela da predloži da se rasprava o izveštaju o 100 dana Vlade privede kraju u skladu sa pravilom 30. Numan Balić (AAK/SDA) je takođe predložio da se rasprava o ovom izveštaju završi. Pored toga Ibrahim Gashi (AKR) je dao predlog da se nastavi sa raspravom o izveštaju navodeći da nije bilo dovoljno vremena da se isti završi. Predsednik Skupštine međutim nije izneo ovaj predlog za glasanje i nastavljeno je sa raspravom.

Pravilo 30.1(a) i 30.2 navodi da "na svakom zasedanju Skupštine poslanik može da predloži završetak rasprave. Predlog za završetak rasprave pokreće glasanje bez rasprave." Predsednik Skupštine je stoga obavezan da da na glasanje predloge Syle, Balača i Gašija.

Postupak glasanja

- Na vanrednoj sednici 9. aprila, Skupština je usvojila Ustav aklamacijom. Nakon što je zamenik premijera ministar Hajredin Kučić (PDK), predsednik Skupštine, pozvao na glasanje poslanici su ustali i aplaudirali. Predsednik Skupštine je objavio da je Ustav usvojen aklamacijom. Međutim, nekoliko poslanika nije ustalo.

Na plenarnoj sednici 17. aprila, tokom diskusije o zapisniku sa sednice 9. aprila predsednik Skupštine je naveo da je obavešten da neki poslanici nisu stajali tokom aklamacije i zamolio je da se ovi poslanici izjasne da li su bili za, protiv ili su uzdržani, da bi se ispravio zapisnik. Besa Gaxherri (LD) je naveo da Poslovnik o radu ne priznaje glasanje aklamacijom tako da je Predsednik Skupštine prekršio Poslovnik omogućavajući da Ustav bude usvojen aklamacijom.

G. Numan Balić ((7+/Vakat) takođe je rekao da je predsednik Skupštine prekršio Poslovnik dozvoljavajući glasanje aklamacijom i dodao da devet poslanika nije ustalo. Gđa Meljhate Termokoli (LDK) je tvrdila da je predsednik Skupštine uvredio poslanike jer nije tražio od njih da se izjasne na sednici od 9. aprila već na sednici održanoj nakon nje. Predsednik Skupštine je ponovio da su članovi koji se nisu složili sa aklamacijom mogli da se izjasne da li su bili protiv ili su se uzdržali od glasanja za ustav, te je tako mogao da se ispravi zapisnik. Nakon diskusije, predsednik Skupštine pozvao je na glasanje o usvajaju zapisnika sa vanredne sednici od 9. aprila, koji je usvojen sa većinom glasova za, tri protiv i devet uzdržanih.

Pravilo 31.4 predviđa da se glasanje obavlja na jedan od sledećih načina: (a)

jednostavno glasanje za ili protiv, podizanjem ruke, (b) tajnim glasanjem ili (c) snimanjem glasova, što podrazumeva elektronsko glasanje i prozivanje svakog člana. U Poslovniku se ne spominje glasanje aklamacijom. Zato je predsednik Skupštine, za usvajanje ustava trebalo da koristi neku od metoda propisanih Pravilom 31.4., čime bi se izbeglo i nezadovoljstvo poslanika

- Na plenarnoj sednici od 4. aprila, nakon glasanja o Nacrtu zakona o privatnom obezbeđenju u načelu, predsedavajući Naim Maljoku (AAK) rekao je da se broj poslanika fizički prisutnih u skupštinskoj sali ne slaže sa brojem elektronski registrovanih glasova. Rekao je da je u sali bio prisutan 81 poslanik a da je elektronski registrovano 82 glasa dodajući „da izgleda da je neko glasao za nekog člana koji nije bio prisutan u sali, što nije dozvoljeno Poslovnikom.“ On je ipak proglašio da je, prema registrovanim glasovima, Nacrt ovog zakona potvrđen u načelu sa 82 glasa za i nijednim glasom protiv.

Tokom prethodnog zakonodavnog tela, u izveštajima o nadgledanju primećeno je nekoliko slučajeva kada je neki poslanik glasao na svom uređaju, ali i na uređaju svog kolege koji je privremeno napustio skupštinsku salu, ali su ti glasovi bili nevažeći. Predsedavajući plenarne sednice od 4. aprila trebalo je da poništi glasanje i ponovi ga jer izgleda da je neki poslanik glasao na uređaju drugog poslanika koji u tom trenutku nije bio prisutan u skupštinskoj sali. Da bi se održao integritet procesa glasanja, Skupština mora da eliminiše ovakve mogućnosti za manipulaciju i netačnost – ako je potrebno, uvođenjem novih odredbi u nova proceduralna pravila Skupštine.

Dostavljanje nacrta zakona

- Nacrt zakona o pečatima kosovskih institucija i Nacrt zakona o privatnom obezbeđenju dostavljeni su poslanicima 21. marta. Znači da su nacrti zakona dostavljeni osam radnih dana pre njihovog prvog čitanja na plenarnoj sednici održanoj 4. aprila.
Nacrt zakona o sponzorstvu u sferi kulture, omladine i sporta, Nacrt zakona o nacionalnom ansamblu „Šota“ i drugim ansamblima i Nacrt zakona o posredovanju dostavljeni su 1. aprila. Znači da su nacrti zakona dostavljeni 11 radnih dana pre njihovog prvog čitanja na plenarnoj sednici održanoj 17. aprila. Nacrt zakona o izmenama i dopunama Zakona o šumama dostavljen je 18. aprila, dok je Nacrt zakona o nacionalnim kvalifikacijama dostavljen 5. maja. Znači da su nacrti zakona dostavljeni 18, odnosno osam dana pre njihovog prvog čitanja zakazanog za plenarnu sednicu održanu 16. maja.
Nacrt zakona o radu dostavljen je 14. maja, a Nacrt zakona o službenoj statistici dostavljen je 16. maja. Znači da su nacrti zakona dostavljeni dvanaest odnosno deset radnih dana pre njihovog prvog čitanja na plenarnoj sednici održanoj 2. juna.
- Pravilo 35.1 predviđa da se prvo čitanje nacrta zakona obavlja najranije deset radnih dana a najkasnije tri radne nedelje od dana njegovog dostavljanja. Većina navedenih nacrta zakona revidirana je na prvom čitanju u skladu sa Pravilom 35.1, dok su tri nacrta zakona revidirana na prvom čitanju osam radnih dana od dana njihovog dostavljanja, što nije bilo u skladu sa ovim Pravilom.*

Zakonodavni proces

- Nacrt zakona o zemljoradničkim zadrugama i Nacrt zakona o upotrebi eksploziva u građevinarstvu odobreni su pet nedelja, odnosno tri meseca nakon njihovog potvrđivanja na prvom čitanju 26. februara. Nacrt zakona o izmenama i dopunama Privremenog krivičnog zakona odobren je pet nedelja nakon njegovog prvog čitanja, 27. februara. Nacrt zakona o izmenama i dopunama Zakona br. 2002/9 o inspekciji rada, Nacrt zakona o izmenama i dopunama Zakona br. 2003/15 o sistemu socijalne pomoći, Nacrt zakona o boravišnjoj taksi, Nacrt zakona o izmenama i dopuna Zakona o izvršenju kaznenih sankcija i Nacrt zakona o završnom ispit u osnovnim i srednjim školama usvojeni su dva meseca nakon njihovog prvog čitanja 28. februara. Nacrt zakona o obelodanjivanju porekla imovine viših javnih zvaničnika i Nacrt zakona o izmenama i dopunama Privremenog zakona o krivičnom postupku usvojeni su dva meseca nakon njihovog prvog čitanja 29. februara. Nacrt zakona o vanparničnom postupku, Nacrt zakona o izvršnom postupku i Nacrt zakona o materijalnoj pomoći porodicama sa trajno onesposobljenom decom usvojeni su skoro tri meseca nakon njihovog prvog čitanja 29. februara.

Pravilo 35.6 predviđa da „kada se imenuje odbor za reviziju nacrta zakona, on svoje preporuke šalje Skupštini najkasnije dva meseca od dana prvog čitanja, osim ako Skupština ne odobri produženje.“ Skupština je većinu navedenih zakona usvojila u roku propisanom Pravilom 35.6 dok su neki nacrti zakona usvojeni nakon nešto više od dva meseca. Međutim, tokom prethodnog zakonodavnog mandata, u izveštajima o nadgledanju primećeno je da je za odbore problematično da u roku od dva meseca pregledaju nacrt zakona i podnesu preporuke. Znači, Skupština bi mogla da razmotri proširenje ovog perioda na tri meseca kako bi se odborima dalo više vremena za pravilnu reviziju nacrta zakona.

- Na plenarnoj sednici održanoj 16. maja, g. Gani Koci (PDK), predsedavajući Funkcionalnog odbora (Odbor za budžet), predložio je da se Nacrt zakona o pranju novca vrati predlagajuću uz obrazloženje da ima mnogo nedostataka koji se ne mogu otkloniti izmenama i dopunama. Predsednik Skupštine pozvao je na glasanje o predlogu g. Kocija, koji je usvojen sa 53 glasa za i nacrt zakona je vraćen predlagajuću.

Prema Pravilu 35.3 „predlagač može povući nacrt zakona tokom prvog čitanja, pre nego što se održi procedura glasanja o nacrtu u načelu.“ Po analogiji, Funkcionalni odbor trebalo je da predloži Skupštini da vrati predlagajuću Nacrt zakona o pranju novca, u skladu sa Pravilom 35.3. Štaviše, Pravilo 35.7 predviđa da „funkcionalni ili glavni odbor može pregledati nacrt zakona u načelu čak i pre prvog čitanja nacrta zakona na plenarnoj sednici.“ Da je pregledao predmetni nacrt zakona pre njegovog prvog čitanja, kako je propisano Pravilom 35.7, Funkcionalni odbor bi imao priliku da ranije objavi nedostatke nacrta zakona i predloži njegovo vraćanje predlagajuću tokom prvog čitanja, umesto što je takav predlog dat skoro tri meseca nakon prvog čitanja Nacrta na plenarnoj sednici održanoj

26. februara. Odborima Skupštine se pre svega preporučuje da iskoriste mogućnost revizije nacrtu zakona pre njihovog prvog čitanja kako bi zakonodavni proces bio delotvorniji.

- Tokom izveštajnog perioda, približno 20% zakazanih sastanaka Odbora otkazano je zbog nepostojanja kvoruma, do čega je došlo zato što se mnogi poslanici nisu pojavili ili su imali neke druge obaveze. Zbog otkazivanja sastanaka odlaze se i revizija i usvajanje nacrtu zakona i drugih dokumenata. Skupština bi mogla da reguliše ovo pitanje u novom Poslovniku, uvodeći neki mehanizam koji osigurava kvorum na sastancima odbora. .

Pitanja za vladu

- Na plenarnoj sednici održanoj 4. aprila, odgovori su dati na osam od dvanaest pitanja. Na plenarnoj sednici održanoj 17. aprila, odgovor je dat na jedanaest od ukupno 25 pitanja. Na plenarnoj sednici održanoj 29. aprila, odgovor je dat na dvanaest od ukupno 20 pitanja. Na plenarnoj sednici održanoj 16. maja, odgovor je dat na jedanaest od ukupno 30 pitanja. Na plenarnoj sednici održanoj 2. juna, odgovor je dat na 13 od ukupno 21 pitanja. Na poslanička pitanja nije odgovoren uglavnom zato što premijer i ministri nisu bili prisutni, a neka pitanja su odložena jer je isteklo vreme za postavljanje pitanja. Predsednik Skupštine je na svakoj plenarnoj sednici rekao da će pitanje na koja se ne odgovori na dve sednice biti objavljeno u biltenu Skupštine.

Periode za postavljanje pitanja na dve navedene plenarne sednice Skupština je ispoštovala u skladu sa Pravilom 26 o „Pitanjima za Vladu na koja se daju usmeni odgovori“, koje predviđa da dnevni red svake sednice uključuje period od 50 minuta za pitanja poslanika vladi, s tim da je jedan minut predviđen za pitanje, tri minuta za odgovor ministra, jedan minut za naknadno pitanje i dva minuta za odgovor na to pitanje. Skupština treba da razmotri uređenje vremenskog perioda na efikasniji način, s obzirom da izgleda da se za 50 minuta ne mogu obraditi sva pitanja. Skupština može ili da produži period za postavljanje pitanja ili da ograniči broj pitanja po jednom poslaniku kako bi se dala prilika svim poslanicima, koji su podneli pitanja, da ih postave i dobiju odgovor.

Prema pravilu 26.11, „ako se na neko pitanje ne odgovori na dve plenarne sednice, ono se objavljuje u Biltenu Skupštine.“ Poslednji Biltren Skupštine, objavljen 19. juna, nije sadržao 10 pitanja na koja vlada nije odgovorila na dve sednice, kako je propisano Pravilom 26. Skupština, međutim, treba da iskoristi svoje ovlašćenje i osigura da vlada odgovori na pitanja poslanika, s obzirom da je odgovornost vlade ključ parlamentarne demokratije.

4. Pristup

- Tokom izveštajnog perioda, stub III (OEBS-a) imao je pristup plenarnim sednicama, sastancima Predsedništva i odbora. Stub III (OEBS) dobio je primerke dokumenata koje je razmotrila Skupština i prepis plenarne sednice..

5. Transparentnost

- Kako je na plenarnoj sednici održanoj 15. februara najavio predsednik Skupštine, od vanredne sednice 17. februara, svim poslanicima će početi da se dostavljaju primerci kompjuterskog izvoda elektronskog glasanja. Kompjuterski izvodi sa nekoliko plenarnih sednica objavljeni su i na internet stranici Skupštine. Međutim, tokom izveštajnog perioda nisu svi kompjuterski izvodi dostavljeni članovima i objavljeni na internet stranici Skupštine. Skupština treba stalno da objavljuje kompjuterske izvode elektronskog glasanja kako bi se povećala transparentnost Skupštine, a posebno odgovornost poslanika prema svom biračkom telu. Preporučuje se Odboru za mandat, imunitet i Poslovnik da razmotri izričito regulisanje pitanja objavljivanja kompjuterskog izvoda elektronskog glasanja u novom Poslovniku.

Radio televizija Kosovo prenosila je direktno razmatranja na plenarnim sednicama. Javnost i institucionalni kontrolori mogli su da prisustvuju plenarnim sednicama. Skupština ima internet stranicu (www.kuvendikosoves.org, www.skupstinkosova.org, www.assembly-kosova.org) koja sadrži biografske podatke poslanika, podatke o strukturi i funkcionisanju Skupštine, vodi zapisnike i prepise sa sednica Skupštine i sastanaka odbora, i ima primerke zakona i odluka koje je usvojila Skupština, zajedno sa drugim informacijama.

KRAJ.

Stub III (OSCE)
Izveštaj 04/2008
o nadgledanju rada Skupštine Kosova
15. juna 2008. – 30. septembra 2008.

Navodi

- Ministar za spoljne poslove odgovara na interpelaciju
- Predsedništvo usvaja Nacrt budžeta Skupštine za 2009.
- Skupština nije objavila rezultate elektronskog glasanja
- Skupština odlučuje da ponovo objavi konkurs za položaj Narodnog advokata
- Vlada povećava odgovornost u pogledu parlamentarnih pitanja
- Skupština vraća pet nacrta zakona Vladi

1. Istorijat

Ovaj pedeset osmi izveštaj o nadgledanju je sastavljen u skladu sa radnim zadacima UNMIK-ovog Stuba III za izgradnju institucije (OEBS) za nadgledanje Skupštine Kosova koji datira od 26. novembra 2002. i zasnovan je na usaglašenosti sa Poslovnikom o radu usvojenim na plenarnoj sednici 20. maja 2005. a izmenjen je na plenarnoj sednici 1-2. juna 2006. i plenarnoj sednici 18. septembra 2007.

Stub III (OSBE) je nadgledao deset plenarnih sednica, 16. juna; 19. juna; 30. juna; 15. jula; 29. jula; 30. jula; 9. septembra; 18. septembra; 19. septembra; i 25. septembra kao i osam sastanaka Predsedništva, 22. juna; 2. jula; 8. jula ; 16. jula; 22. jula; 9. septembra; 16. septembra i 23. septembra. Stub III (OEBS) je nadgledao 46 od 75 sastanaka komisije i jedno javno saslušanje.

2. Pregled

Plenarnom sednicom od 16. juna predsedavao je predsednik Skupštine Jakup Krasniqi (PDK).

- Sto dva člana Skupštine je prisutvovalo plenarnoj sednici od 16. juna.
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 16. juna:
 - Obraćanje američkog kongresmana Eliot Engela

Plenarnom sednicom od 19. juna predsedavao je predsednik Skupštine gosp. Jakup Krasniqi (PDK) i član Predsedništva gosp. Naim Maloku (AAK).

- Sedamdeset četiri člana Skupštine je prisustvovalo plenarnoj sednici od 19. juna.
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 19. juna:
 - Pitanja za Vladu za usmene odgovore
 - Prvo razmatranje Nacrt zakona o oružju
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 75 glasova za i nijednim glasom protiv.)
 - Prvo razmatranje Nacrt zakona o izmeni Zakona o akreditaciji
(Tačka je odložena usled odsustva ministra za trgovinu i industriju koji je trebao da predstavi nacrt zakona.)
 - Prvo razmatranje Nacrt zakona o izmeni Zakona o poreskoj upravi i proceduri
(Tačka je odložena zbog odsustva ministra za privredu i finansije koji je trebao da predstavi nacrt zakona.)
 - Drugo razmatranje Nacrt zakona o beneficijama bivših visokih službenika
(Nacrt zakona je usvojen sa 70 glasova za i nijednim glasom protiv.)

- Razmatranje zahteva Ministartsva za privredu i finansije o ponovnoj raspodeli fondova za kapitalne investicije iz Projekta "Novi kompleks Vlade" u projekat "Renoviranje zgrade za medije"
(Zahtev je odbijen sa 19 glasova za, 33 protiv i 15 uzdržanih.)

Plenarnom sednicom od 30. juna Skupštine Kosova predsedavao je predsednik Skupštine gosp. Jakup Krasniqi (PDK) i član Predsedništva gosp. Sabri Hamiti (LDK).

- Sedamdeset osam članova Skupštine je bilo prisutno na plenarnoj sednici od 30. juna.
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 30. juna:
 - Pitanja za Vladu za usmene odgovore
 - Prvo razmatranje Nacrt zakona o izmeni Zakona o akreditaciji
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 65 glasova za i nijednim protiv.)
 - Prvo razmatranje Nacrt zakona o izmeni Zakona o poreskoj upravi i proceduri
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 63 glasa za i nijednim glasom protiv.)
 - Prvo razmatranje Nacrt zakona o izmeni Zakona o arhivama
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 58 glasova za i pet glasova protiv.)
 - Prvo razmatranje nacrt zakona o promovisanju i učešću omladine
(Nacrt zakona je povučen od strane Vlade.)
 - Razmatranje preporuke u pogledu imenovanja članova Komisije za razmatranja javne nabavke
(Tačka je skinuta sa dnevnog reda na zahetv parlamentarne grupe LDK, podržane od strane drugih parlamentarnih grupa, pošto lista članova nije bila potpuna)
 - Drugo razmatranje Nacrt zakona o parničnom postupku
(Nacrt zakona je usvojen sa 71 glasom za i nijednim protiv.)
 - Drugo razmatranje Nacrt zakona o sponzorstvu u kulturi, omladini i sportu
(Nacrt zakona je vraćen sponzoru za dalje razmatranje.)
 - Razmatranje preporuke Odbora za privredu, trgovinu, industriju, energiju, transport i komunikacije u vezi sa Zakonom o rudnicima i mineralima
(Preporuka je usvojena sa 58 glasova za i šest glasova protiv.)
 - Razmatranje preporuke Odbora za privredu, trgovinu, industriju, energiju, transport i komunikacije u pogledu Zakona o geološkim istraživanjima
(Preporuka je usvojena sa 61 glasom za i osam glasova protiv.)

Plenarnom sednicom Skupštine Kosova od 15. presedavao je predsednik Skupštine gosp. Jakup Krasniqi (PDK) i član Predsedništva gosp. Xhavit Haliti (DPK).

- Sedamdeset pet članova Skupštine je bilo prisutno na plenarnoj sednici od 15. jula.

- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 15. jula:
 - Pitanja za Vladu za usmene odgovore
 - Drugo razmatranje Nacrt zakona o ličnoj bezbednosti
(Nacrt zakona je skinut sa dnevnog reda.)
 - Razmatranje preporuke date od strane Odbora za javne službe, lokalnu administraciju i medije u pogledu na zahtev valde da povuče Nacrt zakona o službenim statistikama
(Preporuka je usvojena sa 58 glasa za i jednim glasom protiv.)
 - Razmatranje preporuke date od strane Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje u vezi zahteva vlade da povuče Nacrt zakona o radu
(Preporuka je usvojena sa 65 glasova za i nijednim glasom protiv.)
 - Razmatranje preporuke date od strane Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje u pogledu zahteva Vlade da povuče iz procedure proglašenja Zakon o zdravstvenom osiguranju
(Preporuka je usvojena sa 65 glasova za i jednim glasom protiv.)
 - Razmatranje preporuka datih od strane Odbora za zakonodavstvo i pravosuđe u pogledu imenovanja članova Komisije za advokatski ispit
(Tačka je povučena na zahtev ministra za pravdu.)

Plenarnom sednicom Skupštine Kosova od 29. jula predsedavao je predsednik Skupštine gosp. Jakup Krasniqi (PDK) i član Predsedništva gosp. Nexhat Daci (LDD).

- Osamdeset sedam članova Skupštine je bilo prisutno na plenarnoj sednici od 29. jula.
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 29. jula:
 - Pitanja za Vladu za usmene odgovore
 - Prvo razmatranje Nacrt zakona o izmeni Zakona 03/08 o usvajanju Kosovskog budžeta i autorizovanim rashodima za period od 1. januara do 31. decembra 2008.
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 58 glasova i 23 glasa protiv.)
 - Prvo razmatranje Nacrt zakona o javno-privatnom partnerstvu i koncessiji za obezbeđivanje javne infrastrukture i procedure njihovog dodeljivanja
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 76 glasova za i sedam glasova protiv.)
 - Drugo razmatranje Nacrt zakona o pečatima institucija Kosova
(Nacrt zakona je usvojen sa 66 glasa za i pet glasova protiv.)
 - Razmatranje preporuke Nezavisnog izbornog organa u pogledu imenovanja članova Organa za razmatranje nabavke
(Preporuka je usvojena sa 44 glasa za i 35 protiv)
 - Razmatranje godišnjeg izveštaja za 2007. Kancelarije regulatora energije
(Izveštaj je usvojen sa 49 glasova za i 17 glasova protiv.)
 - Razmatranje zahteva Vlade za povlačenje usvojenih zakona iz procedure proglašenja
(Zahtev Vlade je usvojen sa 74 za i nijednim glasom protiv.)

- Razmatranje zahteva parlamentarne grupe o vraćanju neproglavljenih zakona komisijama Skupštine na razmatranje¹⁴
(Zahtev je usvojen sa 76 glasova za i jednim protiv.)

Plenarnom sednicom od 30. jula Skupštine Kosova predsedavao je predsednik Skupštine gosp. Jakup Krasniqi (PDK) i član Predsedništva gosp. Ibrahim Gashi (AKR).

- Osamdeset dva člana Skupštine je prisustvovalo plenarnoj sednici od 30. jula.
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 30. jula:
 - Drugo razmatranje Nacrta zakona o izmeni Zakona 03/08 o usvajanju kosovskog budžeta i odobrenim troškovoima za period od 1. januara do 31. decembra 2008.
(Nacrt zakona je usvojen sa 61 glasom za i 11 protiv.)
 - Razmatranje predloga Vlade za utvrđivanje datuma za održavanje popisa (tačka je odložena usled odsustva ministra za javne službe.)

Plenarnom sednicom od 9. septembra predsedavao je predsednik Skupštine Jakup Krasniqi (PDK).

- Devedest pet članova Skupštien je prisutstvovalo plenarnoj sednici od 9. septembra.
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 9. septembra:
 - Obraćanje bivšeg američkog ambasadora u UN-u , gosp. Richard Holbrooke

Plenarnom sednicom Skupštine Kosova od 18. septembra predsedavao je predsednik Skupštine gosp. Jakup Krasniqi (PDK) i član Predsedništva gosp. Xhavit Haliti (PDK).

- Sto dva člana Skupštine je pristusvovalo plenarnoj sednici od 18. septembra.
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 18. septembra:
 - Pitanja Vladi za usmene odgovore
 - Interpelacija ministra za spoljne poslove
 - Prvo razmatranje Nacrta zakona o korišćenju, upravljanju i održavanju zgrada u suvlasništvu
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 60 glasova za i nijednim glasom protiv.)
 - Prvo razmatranje Nacrta zakona o izmeni Zakona o tehničkim zahtevima za proizvode i procenu usaglašenosti
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 60 glasova za i nijednim glasom protiv.)

¹⁴ Zahtev više se odnosi na 15 zakona, koji su usvojeni od strane prethodne Skupštine i dostavljene SPGS ali nisu proglašene pre stupanja na snagu Ustava.

- Prvo razmatranje Nacrt zakona o predsedniku Kosova
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 51 glasom za i nijednim glasom protiv.)
- Drugo razmatranje Nacrt zakona o posredovanju
(Nacrt zakona je usvojen sa 59 glasova za i nijednim glasom protiv.)
- Razmatranje predloga za dodeljivanje finansijskih sredstava Ministarstvu snaga bezbednosti
(Tačka je skinuta sa dnevnog reda na zahtev Odbora za budžet)
- Razmatranje predloga za formiranje ad hoc Odbora za izbor članova Nezavisnog Nadzornog Odbora
(Predlog je usvojen sa 57 glasova za i nijednim protiv).

Plenarnom sednicom od 19. septembra Skupštine Kosova predsedavao je predsednik Skupštine gosp. Jakup Krasniqi (PDK) i član Predsedništva gosp. Sabri Hamiti (LDK).

- Devedeset sedam članova Skupštine je bilo prisutno na plenarnoj sednici od 19. septembra.
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 19. septembra:
 - Pitanja za vladu za usmene odgovore
 - Razmatranje RTK izveštaja za 2007.
(tačka je odložena na zahtev parlamentarne grupe PDK.)
 - Razmatranje izveštaja Nezavisne komisije za medije za 2007.
(predsedavajući Odbora za javne službe, lokalnu administraciju i medije dao je uvodnu izjavu i propraćen je predstavnicima parlamentarne grupe i nekoliko drugih članova.)
 - Razmatranje izveštaja o troškovima budžeta Kosova tokom prve polovine 2008.
(Ministar za finansije i privredu je dao uvodnu izjavu propraćen predsedavajućim Odbora za budžet, predstavnicima parlamentarne grupe i nekoliko drugih članova pre nego što je debata završena od strane ministra.)

Plenarnom sednicom od 25. septembra Skupštine Kosova predsedavao je predsednik Skupštine gosp. Jakup Krasniqi (PDK) i član Predsedništva gosp. Eqrem Kryeziu (LDK).

- Devedest-dva člana Skupštine je prisustvovalo plenarnoj sednici od 25. septembra.
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 25. septembra:
 - Pitanja za vladu za usmene odgovore
 - Razmatranje preporuke Odbora za zakonodavstvo i pravosuđe u pogledu imenovanja Narodnog advokata
(Skupština je odlučila da poništi proces i ponovo objavi okonkurs za

položaj Narodnog advokata sa 45 glasa za i 15 glasova protiv. Vidi niže odeljak pod nazivom “Skupština objavljuje konkurs za položaj Narodnog advokata po četvrti put”.)

- Prvo razmatranje Nacrt zakona o dodeljivanju odlikovaja predsednika Kosova
(Nacrt zakona je odbijen sa 30 glasa za i 39 glasova protiv.)
- Drugo razmatranje Nacrt zakona o oružju
(Nacrt zakona je vraćen sponzoru za dalje razmatranje.)
- Razmatranje predloga za formiranje ad hoc Odbora za izbor članova Odbora nezavisne komisije za medije
(predlog je usvojen sa 49 glasova za i osam glasova protiv.)

3. Parlamentarne prakse i rad plenarnih sednica

Predsedništvo usvaja nacrt budžeta Skupštine za 2009.

- Na sastanku od 23. septembra, Predsedništvo je usvojilo predlog na nacrt budžeta Skupštine za 2009, pripremljenog od strane sekretaara Skupštine, kao i predlog gosp. Xhavit Halitija (PDK, koji je uključio nekoliko kategorija dodatnih troškova. Ipak, predlog Predsedništva je kasnije bio jako kritikovan od strane medija, civilnog društva i premijera, i otuda je bio ponovo razmotren od strane Predsedništva. Na sledećem sastanku Predsedništva, gosp. Nexhat Daci (LDD) je naveo da bi se Nacrt budžeta Skupštine trebao pripremiti od strane Komisije za budžet shodno Poslovniku i da nije u redu što je Odbor za budžet bio isključen iz procesa. Predsednik Skupštine se takođe složio da bi se Odbor za budžet trebao uključiti i naveo da će se savetovati sa Odborom za budžet u vezi Nacrta budžeta Skupštine za 2009.¹⁵

Shodno pravilu 6.7 Poslovnika, Predsedništvo usvaja Nacrt budžeta Skupštine pripremljenog od strane Odbora za budžet u saradnji sa administracijom Skupštine. Poslovnik daje Odboru za budžet kompetenciju da pripremi Nacrt zakona Skupštine. Otuda, Predsedništvo nije imalo pravo da iskuljući Odbor budžeta iz pripremanja nacrta budžeta Skupštine.

Dostavljanje nacrta zakonodavstva

- Nacrt zakona o izmeni Zakona o akreditaciji je dostavljen 26. maja; Nacrt zakona o izmeni Zakona o poreskoj upravi i proceduri je dostavljen 27. maja; i Nacrt zakona o izmeni Zakona o arhivama je bio dostavljen 11. juna. Otuda, nacrti zakona su bili dostavljeni, tačnije, 24, 23 i 12 radnih dana pre njihovog prvog razmatranja na plenarnoj sednici od 30. juna.

Nacrt zakona o izmeni Zakona 03/08 o usvajanju Kosovskog budžeta i ovlašćenim troškovima za period od 1. januara do 31. decembra 2008. je bio dostavljen 18. jula, i Nacrt zakona o javno privatnom partnerstvu i koncesijama u obezbeđivanju infrastrukture javne službe i procedure za njihovo dodeljivanje je bio dostavljen 10. jula. Otuda, nacrti zakoni su bili dostavljeni, tačnije, šest i

¹⁵ Razmatranje nacrta budžeta Skupštine za 2009. od strane Odbora za budžet će biti obuhvaćeno u sledećem izveštaju za nadgledanje.

12 radnih dana pre njihovog prvog razmatranj na plenarnoj sednici od 29. jula. Nacrt zakona o korišćenju, upravljanju i održavanju zgrada u suvlasništvu i Nacrt zakona o izmeni Zakona o tehničkim zahtevima za provzme i procenu usaglašenosti su bili dostavljeni 18. jula; dok je Nacrt zakona o predsedniku Kosova dostavljen 28. jula. Otuda, nacrti zakona su dostavljeni, tačnije, 41 i 31 radnih dana pre njihovog prvog razmatranja predviđenog za plenarnu sednici od 18. septembra.

Pravilo 35.1 zahteva da se prvo razmatranje Nacrta zakona održi ne ranije od deset radnih dana i ne kasnije od tri nedelje od dana dostavljanja. Otuda, samo Nacrt zakona o izmeni Zakona o arhivama i Nacrt zakona o javno-privatnom partnerstvu i koncesijama, obezbeđivanju infrastrukture javne službe i procedura za njihovo dodeljivanje su bili razmotreni u prvom razmatranju u saglasnosti sa pravilom 35.1. Prvo razmatranje ostalih šest gore pomenutih nacrta zakona nije u saglasnosti sa pravilom više pošto je pet od šest nacrta zakona razmotreno u prvom razmatranju posle tri radnih nedelja i jedan je bio razmotren ranije od deset radnih dana od dana njihovog dostavljanja.

Prvo razmatranje Nacrta zakona o akreditaciji i Nacrta zakona o poreskoj upravi i proceduri je obavljeno u saglasnosti sa pravilom 35.1 ali nije održano kao što je planirano usled odsustva odgovarajućih ministara, koji su sponzorisali nacrte zakona o kojima je reč i trebali su da ih predstave Skupštini. Ovo naglašava potrebu za bolju koordinaciju između Skupštine i Vlade sa ciljem da ne bismo odugovlačili razmatranje i usvajanje nacrta zakonodavstva.

Zakonodavni proces

- Na plenarnoj sednici od 30. juna, ministar za kulturu, omladinu i sport je povukao Nacrt zakona o promovisanju i učešću omladine sa prvog razmatranja radi daljeg razmatranje. Na istoj plenarnoj sednici, gosp. Agim Veliu (LDK), predsedavajući Odbora za obrazovanje, nauku, tehnologiju, kulturu, omladinu i sport je predložio da Nacrt zakona o sponzorstvima u kulturi, omladini i sportu, koji je zakazan za drugo razmatranjem, bude vraćen sponzoru sa obrazloženjem da su mnoge odredbe nacrta zakona bile nejasne i zahtevale su dalje razmatranje. Predsednik Skupštine je stavio na glasanje predlog gosp. Veliu, koji je usvojen sa 66 glasova za i tri glasa protiv. Na plenarnoj sednici od 15. jula, prateći zahtev od strane Vlade, Odbor za javne službe, administraciju lokalne uprave i medije i Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje predložili su Skupštini da povuče, tačnije, Nacrt zakona o službenim statistikama i Nacrt zakona o radu, koji je već usvojen u načelu. Predsednik je stavio na glasanje oba predloga, koji su usvojeni sa većinom glasova. Na plenarnoj sednici od 25. septembra, predsedavajući Odbora za unutrašnje poslove i bezbednost, gosp. Rustem Mustafa (PDK), je preložio se da Nacrt zakona o oružju, koji je predviđen za drugo razmatranje, vrati sponzoru za dalje razmatranje. Predsednik Skupštine je stavio na glasanje predlog gosp. Mustafa, koji je usvojen sa 61 glasom za i tri glasa protiv.

Pod pravilom 35.3, "sponzor može povući nacrt zakona tokom prvog razmatranja, pre pristupanja proceduri glasanja (naglasak stavljen)." Otuda, Nacrt zakona o promovisanju i učešću omladine je bio povučen od strane

sponzora u saglasnosti sa pravilom više. Ipak, Nacrt zakona o službenim statistikama i Nacrt zakona o radu su bili povučeni posle njihovog prvog razmatranja, što nije bilo u saglasnosti sa pravilom 35.3. Vlada je trebala da zatraži povlačenje ova dva nacrta zakona pre njihovog usvajanja u načelu. Pored toga, saglasno pravilu o kome je reč, Odbor za obrazovanje, nauku, tehnologiju kulturu omladinu i sport i Odbor za unutrašnje poslove i bezbednost bi trebali da predlože Skupštini da vrati, tačnije, Nacrt zakona o sponzorstvu u kulturi, omladini i sportu i Nacrt zakona o oružju sponzorima u saglasnosti sa pravilom 35.3. Pored toga, pravilo 35.7 predviđa da „funkcionalna ili glavna komisija može razmotriti nacrt zakona u načelu čak i pre prvog razmatranja nacrta zakona na plenarnoj sednici (naglasak stavljen).” Da su gore pomenute funkcionalne komisije razmotriće nacrte zakona o kojima je reč pre njihovog prvog razmatranja, kao što je dozvoljeno pravilom 35.7, oni bi imali priliku da ranije primete nedostatke nacrta zakona i predlože da ih vrati sponzorima tokom njihovog prvog razmatranja, pre nego davati takve predloge dosta kasnije. Jako se preporučuje za odbore Skupštine da iskoriste mogućnost razmatranja Nacrta zakona pre njihovog prvog razmatranja sa ciljem da bi učinili zakonodavni proces efikasnijim.

- Tokom perioda izveštavanja, oko 10% zakazanih sastanaka odbora je eodloženo usled nedostatka kvoruma, što se dešava zbog toga što neki članovi ne dolaze na sastanci komisije. Odlaganje sastanaka takođe dovodi do odlaganja u razmatranju i usvajanju nacrta zakonodavstva I ostalih dokumenata. Tokom ovog perioda izveštavanja, odlaganje sastanaka usled nedostatka kvoruma je bilo manje nego u prethodnom periodu izveštavanja, kada je oko 20% sastanaka odloženo, što predstavlja poboljšanje. Skupština bi trebala ipak razmisliti o predstavljanju mehanizma, koji bi osigurao kvorum na sastancima komisije.

Formiranje nove parlamentarne grupe

- 11. septembra, članovi PDAK-a, članovi SDA-a i gosp. Driton Tali (bivši član AKR-a) podneli su pismeno Predsedništvu njihove odluke o formiranju parlamentarne grupe pod nazivom “za integraciju”¹⁶. Na sastanku Predsedništva od 17. septembra, sekretar je obavestio Predsedništvo da ova grupa nema šest članova, kao što se zahteva Poslovnikom, jer je jedan PDAK član, gosp. Sabit Rrahmani, 13. septembra dostigao limit od šest meseci odsustva sa rada u Skupštini nedavajući obrazloženje za njegovo odsustvo zbog čega on može izgubiti njegov status člana Skupštine. Pored toga, sekretar je napomenuo da su dva člana SDA već deo AAK parlamentarne grupe i da prema Poslovniku oni ne mogu pripadati dvema parlamentarnim grupama. Članovi Predsedništva su naveli da oni nisu nameravali da spreče formiranje nove parlamentarne grupe, ali da treba da se ispune pravni zahtevi. Otuda, predsednik Skupštine je odlučio da se konsultuje sa Odborom za

¹⁶ PDAK predstavlja zajednicu Aškalija sa tri sedišta u Skupštini, dok SDA, koja predstavlja bošnjačku zajednicu ima dva mesta.

Poslovnik, mandat i imunitet u vezi slučaja gosp. Rahmani,¹⁷ i Predsedništvo je odlučilo da oba člana SDA razjasne njihovo članstvo u AAK parlamentranoj grupi i obaveste ih da oni ne mogu biti članovi dve parlamentrane grupe u isto vreme.

Shodno Poslovniku (pravilo 14.3), “ako član Skupštine tokom perioda od šest meseci ne prisustvuje nijednoj od sednica Skupštine ili Odbora, čiji je ona/on član, i ne može pokazati prihvatljive razloge predsedniku Skupštine, predsednik će predložiti Skupštini da član o kome je reč prestane da bude član. Traži se mišljenje Odbora za mandat i imunitete o ovom pitanju (naglasak je stavljen).”

Pod pravilom 11.1 (poglavlje IV Poslovnika), bilo ko od šest ili više članova Skupštine mogu formirati parlamentrnu grupu, bazirajući se na zajednički politički cilj, i parlamentrana grupa će obavestiti Predsedništvo Skupštine o imenu njegovog lidera i ostalih članova. Pored toga, shodno pravilu 11.4, član neće pripadati više nego jednoj parlamentarnoj grupi. Otuda, nova parlamentrana grupa “za integraciju” ne može funkcionisati kao grupa dok se pitanje statusa gosp. Rahmani ne reši od strane Skupštine i dok se SDA članovi ne izjasne u kojoj parlamentrnoj grupi žele da učestvuju.

Skupština objavljuje po četvrti put konkurs za položaj Narodnog advokata

- Na početku plenarne sednice od 25. septembra, predsednik Skupštine je predložio da bi Skupština trebala da poništi sadašnji proces imenovanja Narodnog advokata i ponovo stavi na oglas položaj. PDK, LDK, AKR, 7+ i SLS parlamentrane grupe su podržale predlog predsednika, dok su se LDD i AAK parlamentrane grupe suprostavile predlogu i tražile dodatna objašnjenja od predsednika. Predsednik Skupštine je odgovorio da je dao predlog sa ciljem da bi “zaštitio kredibilitet Skupštine”. On je zatim stavio na glasanje gore pomenuti predlog, koji je usvojen sa 45 glasa za i 15 glasa protiv. Shodno odluci, Predsedništvo je zadužilo administraciju da objavi konkurs za položaj Narodnog advokata Kosova po četvrti put. Svi članovi Predsedništva su se složili da bi se oglas trebao ponovo objaviti i popuniti što je moguće pre.¹⁸

Interpelacija

- Na plenarnoj sednici od 18. septembra, Skender Hyseni, ministar za spoljne poslove, odgovorio je na predlog interpelacije podnet od strane parlamentrane grupe AKR. AKR je tražila od ministra da “izveštava o nedostacima u procesu prepoznavanja nezavisnosti Kosova, u konsolidaciji Ministartsva i u razvijanju spoljne diplomatske službe Kosova.” U ime AKR, gosp. Ibrahim Gashi je dao uvodnu izjavu. Predstavnici AKR kao i LDD i AAK su kritikovali ministra za nedostatak programa i strategije o spoljnoj politici, nepotizmu, nedovoljnom lobiranju za dalje poznavanje nezavisnosti i nedostatak iskustva *chargés d'affaires* datih prvim 10 diplomatskim kancelarijama Kosova. Neki članovi opozicije su tražili da ministar da ostavku. Ministar je odgovorio da Zakon o

17 Razmatranje slučaja gosp. Rahmani od strane Odbora za poslovnik, mandat i imunitet će biti obuhvaćeno u sledećem izveštaju o nadgledanju.

18 Konkurs je objavljen 9. oktobra na pet jezika (albanski, engleski, srpski, bošnjački i turski) u lokalnoj štampi.

Ministarstvu za spoljne poslove je stupio na snagu 16. juna i da je imao malo vremena da izgradi pune kapacitete Ministarstva. On je dodao da postoje teškoće u biranju *chargés d'affaires* zbog kratke tradicije Kosova u diplomaciji i spoljnoj politici. On je dalje naglasio da posao njegovog ministarstva nije samo lobiranje za nezavisnost već da je imao druge dužnosti kao i dodajući da je pokušao da kontaktira njegove homologe mnogih zemalja, koji još nisu priznali nezavisnost Kosova, ali da je bilo teško pošto su mnogi ministri oklevali da se sastanu sa njim. Nekoliko članova iz raznih parlamentarnih grupa je dalo izjave pre nego što je debata gosp. Ibrahim Gashija (AKR) završena, kao sponzora predloga.

Debata interpelacije je održana u saglasnosti sa pravilom 25.7, shodno čemu parlamentarna grupa koja je predložila interpelaciju ima pravo da započne debatu izjavom od deset (10)minuta i zaključi debatu sa izjavom u trajanju od pet (5)minuta, i da vreme za ostale parlamentarne grupe je u skladu njihovom zastupljeničtu u Skupštini.

Pitanja Vladi

- Na plenarnoj sednici od 19. juna, dva od 12 pitanja je dobilo odgovor. Na plenarnoj sednici od 30. juna, četiri od 16 pitanja je dobilo odgovor. Na plenarnoj sednici od 15. jula, 22 od 23 pitanja su odgovorena. Na plenarnoj sednici od 29. jula, 12 od 15 je odgovoreno. Na plenarnoj sednici od 18. septembra, 12 pitanja je prosleđeno od kojih samo jedan nije dobio odgovor, dok je ostalih 28 pitanja odloženo za sledeću plenarnu sednicu od 19. septembra, jer je vreme za pitanja isteklo. Na plenarnoj sednici od 19. septembra, 14 pitanja je prosleđeno od kojih dva nisu dobila odgovor, dok je 14 perostalih pitanja odloženo ponovo za sledeću plenarnu sednicu, jer je vreme za pitanja isteklo. Na plenarnoj sednici od 25. septembra, 11 od 12 prosleđenih pitanja je dobilo odgovor, dok je devet preostalih pitanja ponovo odloženo za sledeću plenarnu sednicu, jer je vreme za pitanja isteklo.

Vreme za pitanje više je obavljeno u saglasnosti sa pravilom 26. o "pitanjima za vladu za usmene odgovore", što predviđa da dnevni red svake sednice uključi period do 50 minuta za pitanja članova za vladu, sa jednim minutom za pitanja, tri minuta za odgovor ministra, jednim minutom za sledeće pitanje, i dva minuta za odgovor na sledeće pitanje.

Tokom ovog perioda izveštavanja, odgovornost Vlade u pogledu parlamentarnih pitanja se povećala u poređenju sa prethodnim periodima izveštavanja.¹⁹ Sa druge strane, čanovi su nastavili da podonose veliki broj pitanja, što je dovelo do odlaganja mnogih pitanja pošto je vreme za pitanja isteklo. Skupština bi trebala razmislići o regulisanju vremena za pitanja na efikasniji način jer primećeno da se sva pitanja ne mogu razmotriti tokom perioda od 50 minuta. Skupština bi trebala ili produžiti period za pitanja ili ograničiti broj pitanja po članu sa ciljem da bi dala mogućnost svim članovima, koji su podneli pitanja, da ih postave i dobiju odgovor.

Pod pravilom 26.11, "[ako na pitanje nije dat odgovor unutar dve plenarne sednice, pitanje će biti objavljeno u Biltenu Skupštine." Dva biltena objavljena

19 Za više detalja vidite prethodne izveštaje Stuba III (OEBS) od 02/2008 i 03/2008.

tokom perioda izveštavanja, 19. juna i 20. septembra, nisu sadržala jedanaest pitanja, koja nisu dobila odgovor od strane vlade, kao što se zahtevalo pravilom 26. Pored toga, Skupština bi trebala da iskoristi svoj autoritet da bi osigurala odgovornost Vlade, što je ključni parlamentrani demokratski standard.

4. Pristup

- Tokom perioda izveštavanja, stub III (OEBS) je imao pristup plenarnim sednicama, sastancima Predsedništva i sastancima odbora u pitanju. Stub III (OEBS) je takođe primio kopije dokumenata razmotrenih od strane Skupštine i transkripte sa plenarnih sednica.

5. Transparentnost

- Tokom perioda izveštavanja, Skupština nije objavila na njenoj veb stranici nijedan rezultat elektronskog glasanja odluka sa plenarne sednice. U prethodnom periodu izveštavanja, Skupština je objavila nekoliko rezultata elektronskog glasanja, ali kasnije nije. Skupština bi trebala da objavljuje rezultate elektronskog glasanja na konzistentan način sa ciljem da bi povećala transparentnost Skupštine, posebno odgovornost članova prema njihovim biračima.²⁰
- Radio Televizija Kosovo (RTK) je obezbedila direktni prenos plenarnih sednica u pitanju. Javnim i institucionalnim posmatračima je obezbeđen pristup plenarnim sednicama. Skupština ima veb stranicu (www.kuvendikosoves.org, www.skupstinkosova.org, www.assembly-kosova.org) koja sadrži biografske podatke članova Skupštine, informaciju o strukturi i funkcionisanju Skupštine, zapisnik i transkripte sa sednica Skupštine i sastanaka odbora, kopije zakona i rezolucija usvojenih od strane Skupštine, zajedno sa drugim informacijama.

KRAJ.

20 Na Plenarnoj sednici od 15. februara 2008, predsednik Skupštine je najavio da će Skupština objavljivati na njenoj veb stranici rezultate elektronskog glasanja odluka sa plenarne sednice. Posle najave predsednika, Skupština je počela sa objavljinjem rezultata elektronskog glasanja sa posebne sednice od 17. februara. Rezultati elektronskog glasanja sa nekoliko plenarnih sednica su objavljeni na veb stranici Skupštine. Ipak, rezultati elektronskog glasanja sa plenerne sednica od 2. juna su poslednji rezultati objavljeni na veb stranici Skupštine.

Stub III (OSBE)
Izveštaj 05/2008
o nadgledanju Skupštine Kosova
1. oktobra 2008. – 30. novembra 2008.

Navodi

- Skupština usvaja rezoluciju o podržavanju razvojnih ciljeva iz Milenijumske deklaracije Ujedinjenih nacija
- Skupština usvaja predlog za razmatranje neproglashedenih zakona, ali je isključila Odbor za prava i interesu zajednica iz procedure
- Panel regrutovanja za selekciju Narodnog Advokata je uspostavljen
- Skupština nastoji da poboljša funkcionisanje vremena predviđenog za pitanja
- Skupština i dalje ne objavljuje rezultate elektronskog glasanja

1. Istorijat

Ovaj pedeset deveti izveštaj o nadgledanju je sastavljen u saglasnosti sa radnim zadacima UNMIK-ovog Stuba III za izgradnju institucije (OSBE) za nadgledanje Skupštine Kosova koji datira od 26. novembra 2002. i zasnovan je na usaglašenosti sa Poslovnikom o radu usvojenim na plenarnoj sednici 20. maja 2005. a izmenjen je na plenarnoj sednici 1-2. juna 2006. i plenarnoj sednici od 18. septembra 2007.

Stub III (OSBE) je nadgledao sedam plenarnih sednica, 3. i 10. oktobra, 17. oktobra, 6. i 7. novembra, 7. novembra, 10. novembra, 20. novembra i 25. novembra kao i sedam sastanaka Predsedništva, 3. oktobra, 14. oktobra; 28. oktobra; 4. novembra, 11. novembra, 18. novembra i 24. novembra. Stub III (OSBE) je nadgledao 41 od 57 sastanaka odbora i jedno javno saslušanje.

2. Pregled

Plenarnom sednicom od 3. i 10. oktobra predsedavao je predsednik Skupštine gosp. Jakup Krasniqi (PDK) i član Predsedništva gosp. Ibrahim Gashi (AKR).

- Devedeset šest članova Skupštine je bilo prisutno, tačnije, na plenarnoj sednici od 3. i 10. oktobra.
- Glavne tačke dnevnog reda sa plenarne sednice održane 3. i 10. oktobra:
 - Pitanja za vladu za usmene odgovore
 - Razmatranje proceduralnog predloga za usvajanje neproglashedenih zakona (Proceduralni predlog je usvojen sa 51 glasom i devet glasova protiv.)
 - Razmatranje preporuke za izmenu Zakona o ličnoj karti (Preporuka je usvojena sa 72 glasa za i nijednim glasom protiv.)
 - Razmatranje preporuke za izmenu Zakona o poljoprivrednim zadružama (Preporuka je usvojena sa 72 glasa za i nijednim glasom protiv.)
 - Razmatranje preporuke date od strane Odbora za poljoprivredu, šumarstvo, ruralni razvoj, sredinu i prostorno planiranje u vezi situacije u nacionalnom parku "Malet e Sharrit/Šar Planine" i turističkom naselju Prevallë/Prevalac (gosp. Lulzim Zeneli, predsedavajući Odbora, održao je govor, popraćen predstavnicima parlamentarnih grupa, ministrom za okolinu i prostorno planiranje i nekoliko drugih članova.)

Svečanom plenarnom sednicom od 17. oktobra Skupštine Kosova predsedavao je predsednik Skupštine gosp. Jakup Krasniqi (PDK) i član Predsedništva gosp. Naim Maloku (AAK).

- Sto i jedan član Skupštine je prisustvovalo plenarnoj sednici od 17. oktobra.
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 17. oktobra:

- Usvajanje rezolucije o podržavanju razvojnih ciljeva iz Milenijumske deklaracije Ujedinjenih nacija
(Rezolucija je usvojena sa 99 glasova za i dva glasa protiv.)

Plenarnom sednicom od 17. oktobra Skupštine Kosova predsedavao je predsednik Skupštine gosp. Jakup Krasniqi (PDK) i član Predsedništva gosp. Eqrem Kryeziu (LDK).

- Osamdeset dva člana Skupštine je prisustvovalo plenarnoj sednici od 17. oktobra.
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 17. oktobra:
 - Pitanja za vladu za usmene odgovore
 - Prvo razmatranje Nacrta zakona o antidamping merama
(Nact zakona je usvojen u načelu sa 68 glasova za i nijednim glasom protiv.)
 - Prvo razmatranje Nacrta zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju
(Nacrt zakona je odložen usled odsustva ministra za poljoprivredu da predstavi Nacrt zakona.)
 - Drugo razmatranje Nacrta zakona o izmeni Zakona o malim i srednjim preduzećima
(Nacrt zakona je usvojen sa 63 glasa za i dva glasa protiv.)
 - Drugo razmatranje Nacrta zakona o notarstvu
(Nacrt zakona je usvojen sa 59 glasova za i nijednim glasom protiv.)
 - Usvajanje preporuka Odbora za poljoprivrednu, šumarstvo, ruralni razvoj, okolinu i prostorno planiranje.
(Preporuke su usvojene sa 59 glasova za i nijednim protiv.)
 - Razmatranje izveštaja Odbora za budžet i finansije u pogledu nadgledanja implementacije Zakona o unutrašnjoj reviziji
(Izveštaj je odložen na zahtev predsedavajućeg Odbora.)
 - Zamena članova parlamentarnih grupa LDK i AKR unutar odbora komisija.

Plenarnom sednicom od 6. i 7. novembra predsedavao je predsednik Skupštine gosp. Jakup Krasniqi (PDK) i član Predsedništva gosp. Sabri Hamiti (LDK).

- Osamdeset četiri člana Skupštine je bilo prisutno, tačnije, na plenarnoj sednici od 6. i 7. novembra.
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice održane 6. i 7. novembra:
 - Pitanja za vladu za usmene odgovore
 - Prvo razmatranje Nacrta zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 75 glasova za i nijednim glasom protiv.)
 - Prvo razmatranje Nacrta zakona o pomilovanju
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 58 glasova za i dva glasa protiv.)
 - Prvo razmatranje Nacrta zakona o uspostavljanju sudske medicine
(Nacrt zakona je odbijen sa 24 glasa za i 30 glasova protiv.)

- Prvo razmatranje Nacrt zakona o finansijskom lizingu
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 53 glasa za i tri protiv.)
- Razmatranje preporuke o izmeni Krivičnog zakona Kosova
(Preporuka je usvojena sa 58 glasova za i nijednim glasom protiv.)
- Razmatranje preporuke o izmeni Krivičnog zakona Kosova
(Preporuka je usvojena sa 58 glasova za i jednim glasom protiv.)
- Razmatranje preporuke o izmeni Zakona o završnom i maturskom ispitу
(Preporuaka je usvojena sa 64 glasa za i nijednim glasom protiv.)
- Razmatranje preporuke o izmeni Zakona o prekidanju trudnoće
(Preporuka je usvojena sa 47 glasova za i pet glasova protiv.)
- Drugo razmatranje Nacrt zakona o ansamblu pesama i igara "Shota" i ostalih ansambala
(Preporuka je usvojena sa 59 glasova za i dva glasa protiv.)
- Drugo razmatranje Nacrt zakona o nacionalnim kvalifikacijama
(Nacrt zakona je usvojen sa 76 glasova za i nijednim glasom protiv.)
- Drugo razmatranje Nacrt zakona o izmeni Zakona o arhivama i arhivskoj građi
(Nacrt zakona je usvojen sa 60 glasova za i šest protiv.)
- Drugo razmatranje Nacrt zakona o proizvodima za zaštitu biljaka
(Nacrt zakona je usvojen sa 70 glasova za i nijednim glasom protiv.)
- Razmatranje preporuke od strane Odbora za unutrašnje poslove i bezbednost za vraćanje Nacrt zakona o privatnim bezbednosnim kompanijama sponzoru na dalje razmatranje
(Preporuka je usvojena sa 71 glasom za i nijednim glasom protiv.)
- Razmatranje preporuke od strane Odbora za privredu, trgovinu, industriju, energiju, transport i komunikaciju za imenovanje članova Komisije za konkurenčiju
(Preporuka je usvojena sa 55 glasova za i pet glasova protiv.)
- Razmatranje izveštaja od strane Odbora za budžet i finansije u vezi nadgledanja implementacije Zakona o unutrašnjoj reviziji
(Tačka je odložena usled odsustva ministra za finansije i privredu.)
- Zamena članova SLS parlamentarne grupe unutar odbora Skupštine

Plenarnom sednicom od 7. novembra Skupštine Kosova predsedavao je predsednik Skupštine gosp. Jakup Krasniqi (PDK) i član Predsedništva gosp. Džezair Murati (7+/Vakat).

- Sedamdeset šest članova je prisustvovalo plenarnoj sednici od 7. novembra.
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 7. novembra:
 - Prvo razmatranje Nacrt zakona o izmeni Zakona o ministarstvu kosovskih bezbednosnih snaga
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 69 glasova za i jednim glasom protiv.)
 - Prvo razmatranje Nacrt zakona o izmeni Zakona o bezbednosnim snagama Kosova

(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 72 glasa za i dva glasa protiv.)

- Prvo razmatranje Nacrta zakona o prostornom planiranju
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 59 glasova za i pet glasova protiv.)
- Prvo razmatranje Nacrta zakona o carini i akcizi Kosova
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 38 glasova za i šest glasova protiv.)

Plenarnom sednicom od 10. novembra Skupštine Kosova predsedavao je predsednik Skupštine gosp. Jakup Krasniqi (PDK) i član Predsedništva gosp. Eqrem Kryeziu (LDK).

- Osamdeset devet članova Skupštine je bilo prisutno na plenarnoj sednici od 10. novembra.
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 10. novembra:
 - Drugo razmatranje Nacrta zakona o izmeni Zakona o ministarstvu kosovskih bezbednosnih snaga
(Nacrt zakona je usvojen sa 79 glasova za i dva glasa protiv.)
 - Drugo razmatranje Nacrta zakona o izmeni zakona o bezbednosnim snagama Kosova
(Nacrt zakona je usvojen sa 82 glasa za i jednim glasom protiv.)
 - Drugo razmatranje Nacrta zakona o izmeni Zakona o prostornom planiranju
(Nacrt zakona je usvojen sa 69 glasova za i četiri glasa protiv.)
 - Drugo razmatranje Nacrta zakona o carini i akcizi Kosova
(Nacrt zakona je usvojen sa 63 glasa za i 12 glasa protiv.)

Plenarnom sednicom od 20. novembra Skupštine Kosova predsedavao je predsednik Skupštine gosp. Jakup Krasniqi (PDK) i član Predsedništva gosp. Xhavit Haliti (PDK).

- Osamdeset jedan član Skupštine je prisustvovao plenarnoj sednici od 20. novembra.
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 20. novembra:
 - Pitanja za vladu za usmene odgovore
 - Prvo razmatranje Nacrta zakona o zaštiti od nejonizovane, ionizovane radijacije i nuklearne bezbednosti
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 63 glasa za i tri glasa protiv.)
 - Razmatranje preporuke o izmeni Zakona o centralnom grejanju
(Preporuka je usvojena sa 64 glasa za i nijednim glasom protiv.)
 - Razmatranje preporuke o izmeni Zakona o vanparničnom postupku
(Preporuka je usvojena sa 63 glasa za i nijednim glasom protiv.)
 - Razmatranje preporuke o izmeni Zakona o advokaturi
(Preporuka je usvojena sa 68 glasova za i nijednim glasom protiv.)
 - Drugo razmatranje Nacrta zakona o poljoprivrednoj inspekciji
(Nacrt zakona je usvojen sa 74 glasa za i nijednim glasom protiv.)

- Drugo razmatranje Nacrtu zakona o izmeni Zakona o akreditaciji
(Nacrtu zakona je usvojen sa 69 glasova za i nijednim glasom protiv.)
- Razmatranje izveštaja pripremljenog od strane Odbora za budžet i finansije u pogledu nadgledanja implementacije Zakona o unutrašnjoj reviziji
(Izveštaj i preporuke su usvojene sa 63 glasa za i nijednim glasom protiv.)
- Razmatranje izveštaja o okolini tokom perioda 2006-2007.
(Izveštaj je usvojen sa 42 glasa za i 16 glasova protiv.)
- Zamena članova PDK parlamentarne grupe unutar odbora Skupštine

Plenarnom sednicom od 25. novembra Skupštine Kosova predsedavao je predsednik Skupštine gosp. Jakup Krasniqi (PDK) i član Predsedništva gosp. Ibrahim Gashi (AKR).

- Devedeset članova Skupštine je prisustvovalo plenarnoj sednici od 25. novembra.
- Glavne tačke dnevong reda plenarne sednice od 25. novembra:
 - Prvo razmatranje Nacrtu zakona o Kosovskom budžetu i ovlašćenim troškovima za period od 1. januara 2009. do 31. decembra 2009.
(Nacrtu zakona je usvojen u načelu sa 62 glasa za i četiri glasa protiv.)

3. Parlamentarne prakse i rad na sednicama Skupštine

Proceduralni predlog za usvajanje neproglaseni zakona

- Na plenarnoj sednici od 3. oktobra, Skupština je usvojila proceduralni predlog, odstupajući od Poslovnika, sa ciljem da bi posebnom procedurom²¹ izmenila 17 zakona koji nisu proglašeni od strane SPGS. Shodno predlogu, svaki od 17 neproglaseni zakona bi se trebao razmotriti od strane odgovarajuće funkcionalne komisije, koja bi bila zadužena da predstavi svoje amandmane Skupštini na razamtranje. Pored toga, predlog je predviđao da bi Odbor za budžet i finansije trebao da razmotri predložene amandmane u pogledu eventualne finansijske implikacije. Većina šefova parlamentarnih grupa je podržala proceduralni predlog bez ikakve primedbe. Gosp. Sadik Idrizi (7+/Vakat) i gosp. Mahir Yagcilar (7+/Vakat) su predložili da bi Odbor za prava i interese zajednica trebao biti uključen u procesu da bi proverio da li predloženi amandmani zadiru u prava zajednica. Šef SLS parlamentarne grupe se složio sa predloženim predlogom bez ikakve primedbe. Predsednik Skupštine je odgovorio da šefovi parlamentarnih grupa nisu dali nikakav komentar na poslednjem sastanku Predsedništva, kada je predlog bio predstavljen i

²¹ U julu 2008, Vlada je podnela Skupštini zahtev za povlačenje zakona neproglaseni od strane SPGS iz procedure, i da iste izmeni. Skupština je podržala i usvojila vladin zahtev 30. jula i kasnije sastavila proceduralni predlog za izmenu zakona posebnom procedurom. Predlog je usvojen od strane Predsedništva 29. septembra, i obuhvaćen je u dnevnom redu plenarne sednice 3. oktobra. Za više detalja vidi Izveštaj OEBS-a 04/2008 o nadgledanju Skupštine Kosova.

razmotren, tako da je nastavio stavljući na glasanje predlog neuključujući gore pomenuti predlog. Predlog je usvojen sa 51 glasom za, devet glasova protiv i dva uzdržana.

Shodno pravilu 61, Skupština je ovlašćena da odstupi od Poslovnika, pored toga, pošto je odlučila da uključi Odbor za budžet i finansije u procesu, trebala je takođe uključiti Odbor za prava i interesе zajednica, koji je takođe glavni odbor, da da svoje mišljenje o predloženim amandmanima po pitanju prava zajednica.

Dostavljanje nacrt-a zakonodavstva

- Nacrt zakona o antidamping merama je dostavljen 23. septembra. Otuda, Nacrt zakona je bio dostavljen 15 radnih dana pre prvog razmatranje na plenarnoj sednici od 17. oktobra.

Nacrt zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju je bio dostavljen 6. oktobra, Nacrt zakona o pomilovanju je dostavljen 9. oktobra, i Nacrt zakona o finansijskom lizingu je dostavljen 17. oktobra. Otuda, nacrti zakona su dostavljeni, tačnije, 22, 19 i 13 radnih dana pre njihovog prvog razmatranja na plenarnoj sednici od 6. novembra.

Nacrt zakona o zaštiti od nejonizovane, jonizovane radijacije i nuklerne bezbednosti je bio dostavljen 22. oktobra. Otuda, Nacrt zakona je dostavljen 20 radnih dana pre njegovog prvog razmatranja predviđenog za plenarnu sednicu od 20. novembra.

Nacrt zakona o kosovskom budžetu i ovlašćenim troškovima za period od 1. januara 2009. do 31. decembra 2009. je dostavljen 7. novembra. Otuda, Nacrt zakona je dostavljen 11 radnih dana pre njegovog prvog razmatranja predviđenog za plenarnu sednicu od 25. novembra.

Pravilo 35.1 zahteva da se prvo razmatranje nacrt-a zakona održi ne ranije od deset radnih dana i ne kasnije od tri radnih nedelja od dana njegovog dostavljanja. Otuda, Nacrt zakona o antidamping merama, Nacrt zakona o finansijskom lizingu i Nacrt zakona o kosovskom budžetu i ovlašćenim troškovima za period od 1. januara 2009. do 31. decembra 2009. su bili razmotreni u prvom razmatranju u skladu sa pravilom 35.1. Prva razmatranja tri gore pomenuta nacrt-a zakona nisu održana u saglasnosti sa pravilom više pošto su razmotreni u prvom razmatranju posle tri radne nedelje od dana njihovog dostavljanja.

Zakonodavni proces

- Na plenarnoj sednici od 6. novembra, gosp. Rrustem Mustafa (PDK), predsedavajući Odbora za unutrašnje poslove i bezbednost je predložio da se Nacrt zakona o privatnim bezbednosnim kompanijama vrati sponzoru na dalje razmatranje. Predsednik Skupštine je stavio na glasanje predlog gosp. Mustafe, koji je usvojen sa 71 glasom za i nijednim glasom protiv .

Pod pravilom 35.3, „sponzor može povući nacrt zakona tokom prvog razmatranja, pre početka procedure glasanja (stavljen je naglasak).” Prema analogiji, Odbor za unutrašnje poslove i bezbednost je trebao da predloži Skupštini da vrati Nacrt zakona o privatnim bezbednosnim kompanijama

sponzoru u skladu sa pravilom 35.3. Pored toga, pravilo, 35.7 predviđa da “funkcionalna ili glavna komisija mogu razmotriti Nacrt zakona u načelu čak pre prvog razmatranja nacrtu zakona na plenarnoj sednici (stavljen je naglasak).” Da su gore pomenute funkcionalne komisije razmotriće Nacrt zakona o kome je reč pre njegovog prvog razmatranja, kao što je dozvoljeno pravilom 35.7, imale bi mogućnost da ranije primete nedostatke nacrtu zakona i predlože da se vrati sponzoru tokom njegovog prvog razmatranja, pre nego davati takav predlog šest meseci posle prvog razmatranja. Jako se preporučuje za odbore Skupštine da iskoriste mogućnost razmatranja nacrtu zakona pre njihovog prvog razmatranja sa ciljem da bi učinili zakonodavni proces efikasnijim.

- Na sednici od 18. novembra, Predsedništvo je razmotrilo zahtev šest članova Skupštine da uključe prvo razmatranje Nacrtu zakona o pravima bivših političkih zatvorenika, koji je sponzorisan sa njihove strane, u dnevnom redu sledeće plenarne sednice. Članovi Predsedništva su odlučili da stave Nacrt zakona na raspravu na plenarnoj sednici pošto nije sadržao finansijsku izjavu o njegovoj implementaciji i uputio sponzora nacrtu zakona da obezbedi finansijsku izjavu od Ministarstva za privredu i finansije.
Pravilo 33.2(d) predviđa da kada se nacrt zakona podnosi Skupštini na usvajanje, mora sadržati izjavu o budžetskom uticaju za prvu i naredne godine njegove implementacije. Otuda, odluka Predsedništva da traži finansijsku izjavu o implementaciji nacrtu o kome je reč je bila u skladu sa pravilom više. Članovi Skupštine, koji su sponzorisali nacrt zakona, bi otuda trebali da obezbede finansijsku izjavu, tako da bi se Nacrt zakona mogao uključiti za debatu u Skupštini.
- Tokom plenarne sednice od 15. februara, Skupština je usvojila proceduralni predlog odstupajući od Poslovnika sa ciljem da bi razmotrila i usvojila kratkom procedurom zakone predviđene u “sveobuhvatnom predlogu o rešavanju statusa Kosova” specijalnog izaslanika Ujedinjenih nacija (u daljem tekstu Ahtisarijev predlog).²² Shodno proceduralnom predlogu, finansijske izjave zakona će biti podnete od strane Vlade Skupštini unutar 60 dana i ne kasnije od 180 dana posle usvajanja zakona. Pored toga, izgleda da Vlada još nije podnela finansijske izjave za 25 zakona koji proizilaze iz Ahtisarijevog predloga, koji su usvojeni od strane Skupštine pre 180 dana, kao što se zahteva proceduralnim predlogom.

Preporuka u pogledu statusa gosp. Sabit Rrahmani kao člana Skupštine

- Na sastanku od 18. novembra, nakon mišljenja datog od Odbora za mandat, imunitet i poslovnik, Predsedništvo je odlučilo da uključi preporuku u vezi statusa gosp. Sabit Rrahmani (PDAK/Ashkali) u dnevnom redu sledeće plenarne sednice, predviđene za 4. decembar.²³

22 Za više detalja vidi Izveštaj OEBS-a 01/2008 o nadgledanju Skupštine Kosova, odeljak pod nazivom “proceduralni predlog”.

23 Odluka Skupštine o preporuci u pogledu statusa gosp Sabit Rrahmani će biti obuhvaćena u sledećem izveštaju o nadgledanju Skupštine.

Shodno Poslovniku (Pravilo 14.3), "ako član Skupštine tokom perioda od šest meseci ne prisustvuje na nijednoj sednici Skupštine ili Odbora, čiji je on/ona član, i ne može da dokaže opravdane razloge koji su prihvatljivi za predsednika Skupštine, predsednik će predložiti Skupštini da članu o kome je reč prestane mandat. Mišljenje Odbora za mandat i imunitet se zahteva o ovom pitanju. (naglasak stavljeno)." 13. septembra, gosp. Sabit Rahmani (PDAK) je dostigao limit od šest meseci odsustvovanja sa sastanaka Skupštine ne dostavljajući nikakava opravdanja, što je jedan od razloga da izgubi status kao član Skupštine. Shodno tome, u saglasnosti sa Poslovnikom, predsednik Skupštine je predložio da se status gosp. Rahmani kao člana Skupštine završi. Preporuka je podržana od strane Odbora za mandat, imunitet i poslovnik.

Skupština ponovo objavljuje konkurs za položaj Narodnog advokata

- Na sastanku od 18. novembra, članovi Predsedništva su imali raspravu da li bi Odbor za zakonodavstvo i pravosuđe trebao biti jedini koji će se baviti selekcijom Narodnog advokata ili bi Odbor za ljudska prava, polnu ravnopravnost i javne peticije trebao takođe biti ovlašćen za ovo pitanje. Gosp. Daut Beqiri, šef Pravnog odeljenja, je objasnio da je u prethodnoj legislaturi, Odbor određen za proces selekcije bio Odbor za zakonodavstvo, pravosuđe i Ustavni okvir, što je uključivalo podkomisiju za ljudska prava, polnu ravnopravnost i javne peticije. Otuda, on je naveo da je bilo logički ovlastiti oba odbora koja će se baviti procesom selekcije pošto u trenutnoj legislaturi one funkcionišu kao odvojeni odbori, što nije bio slučaj u prethodnom zakonodavstvu. Otuda, Predsedništvo je odlučilo da ovlasti oba odbora da formiraju zajednički panel regrutovanja koji će izabrati tri kandidata koji će biti razmotreni od strane Skupštine. U njegovoj odluci, Predsedništvo je navelo da Odbor za ljudska prava, polnu ravnopravnost i javne peticije i Odbor za zakonodavstvo i pravosuđe bude prisutno, tačnije, sa četiri i tri člana u panelu regrutovanja..

24. novembra, prateći odluku Predsedništva, Odbor za ljudska prava, polnu ravnopravnost i javne peticije i Odbor za zakonodavstvo i pravosuđe su imenovali njihove članove za panel regrutovanja.²⁴

Ovo je četvrti pokušaj Skupštine da imenuje Narodnog advokata ili drugi pokušaj tokom sadašnjeg mandata Skupštine. Prethodni proces za imenovanje Narodnog advokata je bio poništen odlukom Skupštine na plenarnoj sednici od 25. septembra 2008.²⁵ Tokom prethodnog mandata, Skupština Kosova je takođe dva puta pokušala da imenuje Narodnog advokata, ali isti nisu uspeli.

24 Shodno pravilima Skupštine o imenovanju Narodnog advokata, svaka parlamentarna grupa bi trebala biti predstavljena u panelu za regrutaciju sa po jednim članom. Otuda, dva odbora su imenovala njihove članove u skladu sa pravilima. Odbor o ljudskim pravima, polnoj ravnopravnosti i javnim peticijama je imenovao gdicu. Nerxhivane Dauti (PDK), gosp. Ismet Beqiri (LDK), gosp. Ibrahim Makolli (AKR) i Špresu Murati (7+). Dok je Odbor za zakonodavstvo i pravosuđe imenovao gosp. Adema Salihaj (LDD), gosp. Bajrama Kosumi (AAK) i gosp. Branislava Grbića (SLS).

25 Vidi Izveštaj OEBS-a 04/2008 o nadgledanju Skupštine Kosova, odeljak pod nazivom "Skupština objavljuje po četvrti put konkurs za položaj Narodnog advokata", za više detalja.

Pitanja za Vladu

- Na plenarnoj sednici od 3. oktobra, 11 od 12 pitanja je dobilo odgovor, dok su mnoga ostala pitanja odložena za sledeću plenarnu sednicu, jer je vreme za pitanja isteklo. Na plenarnoj sednici od 17. oktobra, predsednik Skupštine je predložio da se jedno pitanje po članu postavlja tokom perioda za pitanja zbog velikog broja podnetih pitanja i sa ciljem da bi pružili priliku svakom članu, koji je podneo pitanje, da postavi pitanje i dobije odgovor. Predsednik Skupštine je dalje predložio da ovo postane praksa za sledeće plenarne sednice kao i stavio na glasanje njegov predlog, koji je usvojen sa većinom glasova za. Otuda, na plenarnoj sednici od 17. oktobra, 11 od 20 pitanja je dobilo odgovor tokom vremena predviđenog za pitanja, dok je preostalih 23 pitanja odloženo za sledeću plenarnu sednicu, pošto je vreme za pitanja isteklo. Na plenarnoj sednici od 6. novembra, predsedavajući je najavio da je zbog velikog broja pitanja Predsedništvo predložilo da bi se period za pitanja trebao produžiti od 50 minuta na 60 minuta i da bi se trebao održati takođe tokom nastavka plenarne sednice 7. novembra. On je zatim stavio na glasanje odluku Predsedništva, koja je usvojena sa većinom glasova za. Otuda, 6. novembra, deset od 11 pitanja je dobilo odgovor. Pored toga, 7. novembra, period za pitanja je bio skinut sa dnevног reda i odložen za sledeću plenarnu sednicu usled odsustva Vlade. Na plenarnoj sednici od 20. novembra, 11 od 15 pitanja je dobilo odgovor, dok su mnoga ostala pitanja odložena za sledeću plenarnu sednicu, jer je produženo vreme za pitanja isteklo.

Vreme predviđeno za pitanja tokom plenarne sednice od 3. i 17. oktobra je održano od strane Skupštine u skladu sa pravilom 26. "Pitanja za vladu za usmene odgovore", što predviđa da bi dnevni red svake plenarne sednice trebao da uključi period do 50 minuta za pitanja članova za Vladu, sa jednim minutom za pitanja, tri minuta za odgovore ministra, jednim minutom za sledeće pitanje, i dva minuta za odgovor na sledeće pitanje.

Odluke Skupštine za produžavanje vremena za pitanja i određivanje redosleda jednog odgovora po članu predstavlja korak napred u pokušaju da se reguliše period za pitanja na efikasniji način. Naglašeno je da se sva pitanja ne mogu razmotriti tokom perioda od 50 minuta zbog velikog broja pitanja, podnetih od strane članova. U njegovom prethodnom izveštaju, OEBS je otuda preporučio da bi Skupština trebala ili produžiti period za pitanja ili ograničiti broj pitanja po članu sa ciljem da bi pružila mogućnost svim članovima, koji su podneli pitanja, da ih postave i dobiju odgovor.

Pod pravilom 26.11, "ako pitanje nije dobilo odgovor unutar dve plenarne sednice, pitanje će biti objavljeno u Biltenu Skupštine." Ipak, Skupština i dalje nije objavila njegov mesečni bilten za oktobar i novembar, tako da odložena pitanja tokom ovih meseci nisu objavljena, kao što se zahteva pravilom 26. Skidanje tačke, vreme za pitanja, sa dnevног reda sednice od 7. novembra usled odsustva Vlade pokazuje da bi se Skupština trebala više potruditi i iskoristiti njen autoritet da bi osigurala odgovornost Vlade, koji je ključni parlamentrani demokratski standard.

4. Pristup

- Tokom perioda izveštavanja, stub III (OEBS) je imao pristup plenarnim sednicama, sastancima Predsedništva i sastancima odbora u pitanju. Stub III (OEBS) je takođe primio kopije dokumenata razmotrenih od strane Skupštine i transkripte sa plenarnih sednica.

5. Transparentnost

- Tokom perioda izveštavanja, Skupština nije objavila na njenoj veb stranici nijedan rezultat elektronskog glasanja odluka sa plenarne sednice. Skupština je ranije objavila nekoliko rezultata elektronskog glasanja, ali kasnije nije. Skupština bi trebala da objavi rezultate elektronskog glasanja na konzistentan način sa ciljem da bi povećala transparentnost Skupštine, posebno odgovornost članova prema njihovim biračima.²⁶ Radio Televizija Kosovo (RTK) je obezbedila direktni prenos plenarnih sednica u pitanju. Javnim i institucionalnim posmatračima je obezbeđen pristup plenarnim sednicama. Skupština ima veb stranicu (www.kuvendikosoves.org, www.skupstinkosova.org, www.assembly-kosova.org) koja sadrži biografske podatke članova Skupštine, informaciju o strukturi i funkcionisanju Skupštine, zapisnik i transkripte sa sednica Skupštine i sastanaka odbora, kopije zakona i rezolucija usvojenih od strane Skupštine, zajedno sa drugim informacijama.

KRAJ.

²⁶ Na Plenarnoj sednici od 15. februara 2008, predsednik Skupštine je najavio da će Skupština objavljivati na njenoj veb stranici rezultate elektronskog glasanja odluka sa plenarne sednice. Posle najave predsednika, Skupština je počela sa objavljivanjem rezultata elektronskog glasanja sa posebne sednice od 17. februara. Rezultati elektronskog glasanja sa nekoliko plenarnih sednica su objavljeni na veb stranici Skupštine. Ipak, rezultati elektronskog glasanja sa plenerne sednica od 2. juna su poslednji rezultati objavljeni na veb stranici Skupštine.

Stub III (OSCE)
Izveštaj 06/2008
o nadgledanju Skupštine Kosova
1. decembra 2008. – 31. decembra 2008.

Navodi

- Skupština usvaja na prvom razmatranju novi Nacrt poslovnika rada
- Skupština odlučuje da okonča mandat Sabita Rahmania
- Skupština usvaja Nacrt budžeta Kosova za 2009.
- Skupština i dalje ne uspeva da objavi rezultate elektronskog glasanja

1. Istorijat

Šesdeseti izveštaj o nadgledanju je izrađen u skladu sa smernicama Unmikovog stuba III za izgradnju institucije (OEBS) za nadgledanje Skupštine Kosova koje datira od 26. novembra 2002. i zasnovan je na usaglašenosti sa Poslovnikom o radu usvojenim na plenarnoj sednici 20. maja 2005., a izmenjen je na plenarnoj sednici 1-2. juna 2006. i plenarnoj sednici 18. septembra 2007.

Misija OEBS-a na Kosovu je nadgledala šest plenarnih sednica, 4. decembra, 11-12. decembra, 18. decembra i 19. decembra kao i tri sastanaka Predsedništva, 2. decembra, 12. decembra, 15. decembra, 16. decembra i 23. decembra. Misija OEBS-a na Kosovu je nadgledala 11 od 23 sastanaka komisije, dok nijedno javno saslušanje nije održano tokom perioda izveštavanja.

2. Pregled

Plenarnom sednicom od 4. decembra predsedavao je predsednik Skupštine gosp. Jakup Krasniqi (PDK) i član Predsedništva gosp. Džezair Murati (7+/Vakat).

- Osamdeset četiri člana Skupštine je bilo prisutno na plenarnoj sednici od 4. decembra.
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 4. decembra:
 - Pitanja za vladu za usmene odgovore
 - Interpelacija ministra za zdravstvo
 - Razmatranje preporuke za izmenu Zakona o javnim skupovima
(Preporuka je usvojena sa 61 glasom za i nijednim protiv.)
 - Drugo razmatranje Nacrt zakona o izmeni Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji
(Nacrt zakona je usvojen sa 60 glasova za i nijednim glasom protiv.)
 - Razmatranje preporuke od strane Odbora za mandat, imunitet i poslovnik u pogledu mandata gosp. Sabita Rahmania (PDAK)
(Preporuka je usvojena sa 46 glasova za i deset glasa protiv. Vidi niže odeljak pod nazivom "Skupština odlučuje da okonča mandat gosp. Mr. Sabitu Rahmani kao člana Skupštine".)

Plenarnom sednicom od 11. i 12. decembra Skupštine Kosova predsedavao je predsednik Skupštine gosp. Jakup Krasniqi (PDK) i članovi Predsedništva gosp. Naim Maloku (AAK) i Xhavit Haliti (PDK).

- Sedamdeset osam i sedamdeset dva člana Skupštine je bilo prisutno, tačnije, na plenarnoj sednici od 11. i 12. decembra.
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 11-12. decembra:
 - Pitanja za vladu za usmene odgovore

- Interpelacija premijera
- Prvo razmatranje Nacrta zakona o porezu na dodatnu vrednost
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 56 glasova za i 30 glasova protiv.)
- Prvo razmatranje Nacrta zakona o porezu na prihode korporacija
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 64 glasa za i tri protiv.)
- Prvo razmatranje Nacrta zakona o porezu na lični dohodak
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 59 glasova za i četiri glasa protiv.)
- Prvo razmatranje Nacrta zakona o porezu na akcize
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 59 glasova za i nijednim glasom protiv.)
- Drugo razmatranje Nacrta zakona o pomilovanju
(Nacrt zakona je usvojen sa 57 glasova za i jednim glasom protiv.)
- Razmatranje preporuke za izmenu Zakona o putevima
(Preporuka je usvojena sa 48 glasova za i jednim glasom protiv.)
- Razmatranje plana delovanja Skupštine
(Plan delovanja je usvojen sa 65 glasova za i dva glasa protiv.)
- Prvo razmatranje Nacrta poslovnika Skupštine Kosova
(Nacrt Poslovnika je usvojen u načelu sa 62 glasa za i nijednim glasom protiv.)
- Razmatranje preporuke date od strane Odbora za privredu, trgovinu, industriju, energiju, transport i komunikaciju za podržavanje odluke vlade za privatizaciju linije za distribuciju i snabdevanje Kosovske energetske kompanije
(Preporuka Odbora je usvojena sa 47 glasova za i deset glasova protiv.)
- Razmatranje preporuke date od strane Odbora za privredu, trgovinu, industriju, energiju, transport i komunikaciju u pogledu imenovanja članova Odbora Kancelarije regulatora energije
(Preporuka Odbora je usvojena sa 61 glasom za i devet glasova protiv.)
- Razmatranje preporuke *ad hoc* Odbora u pogledu imenovanja četiri člana Saveta Nezavisne komisije za medije
(Preporuka Odbora je usvojena sa 49 glasova za i 25 glasova protiv.)
- Razmatranje preporuke *ad hoc* Odbora u pogledu imenovanja četiri člana Nezavisnog odboa za nadgledanje
(preporuka komisije je usvojena sa tajnim glasanjem.)

Plenarnom sednicom od 15. decembra Skupštine Kosova predsedavao je predsednik Skupštine gosp.Jakup Krasniqi (PDK) i član Predsedništva gosp. Sabri Hamiti (LDK).

- Devedeset članova Skupštine je bilo prisutno na plenarnoj sednici od 15. decembra.
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 15. decembra:
 - Prvo razmatranje Nacrta zakona o strancima
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 56 glasova za i četiri glasa protiv.)
 - Prvo razmatranje Nacrta zakona o izmeni Zakona o zdravstvu

- Prvo razmatranje Nacrt zakona o Kosovskom ustavnom sudu
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 52 glasa za i 17 glasova protiv.)
- Prvo razmatranje Nacrt zakona o privremenom sastavu Sudskog veća
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 75 glasova za i pet glasova protiv.)
- Prvo razmatranje Nacrt zakona o Kosovskoj službi spoljnih poslova
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 78 glasova za i tri glasa protiv.)
- Prvo razmatranje Nacrt zakona o Kosovskoj diplomastkoj i konzularnoj službi
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 82 glasa za i dva glasa protiv.)

Plenarnom sednicom od 16. decembra Skupštine Kosova predsedavo je predsednik Skupštine gosp. Jakup Krasniqi (PDK) i član Predsedništva gosp. Sabri Hamiti (LDK).

- Sto članova Skupštine je bilo prisutno na plenarnoj sednici od 16. decembra.
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 16. decembra:
 - Drugo razmatranje Nacrt zakona o strancima
(Nacrt zakona je usvojen sa 87 glasova za i dva glasa protiv.)
 - Drugo razmatranje Nacrt zakona o izmeni Zakona o zdravstvu
(Nacrt zakona je usvojen sa 43 glasa za i 21 glasom protiv.)
 - Drugo razmatranje Nacrt zakona o Kosovskom ustavnom суду
(Nacrt zakona je usvojen sa 85 glasova za i četiri glasa protiv.)
 - Drugo razmatranje Nacrt zakona o privremenom sastavu Kosovskog sudskog veća
(Nacrt zakona je usvojen sa 76 glasova za i četiri glasa protiv.)
 - Drugo razmatranje Nacrt zakona o Kosovskim spoljnim službama
(Nacrt zakona je usvojen sa 85 glasova za i tri glasa protiv.)
 - Drugo razmatranje Nacrt zakona o Kosovskim diplomatskim i konzularnim službama
(Nacrt zakona je usvojen sa 86 glasova za i tri glasa protiv.)

Plenarnom sednicom od 18. decembra Skupštine Kosova predsedavao je predsednik Skupštine gosp. Jakup Krasniqi (PDK) i član Predsedništva gosp. Eqrem Kryeziu (LDK).

- Šesdeset jedan član Skupštine je prisustvovao plenarnoj sednici od 18. decembra.
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 18. decembra:
 - Pitanja za vladu za usmene odgovore
 - Drugo razmatranje Nacrt zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa ograničenim sposobnostima
(Nacrt zakona je usvojen sa 75 glasova za i nijednim glasom protiv.)
 - Drugo razmatranje Nacrt zakona o predsedniku Kosova

(Nacrt zakona je skinut sa dnevnog reda na zahtev PDK parlamentarne grupe.)

- Drugo razmatranje Nacrt zakona o porezu na dodatu vrednost (Nacrt zakona je usvojen sa 46 glasova za i 23 glasa protiv.)
- Drugo razmatranje Nacrt zakona o porezu na prihod korporacija (Nacrt zakona je usvojen sa 57 glasova za i šest glasova protiv.)
- Drugo razmatranje Nacrt zakona o porezu na lični dohodak (Nacrt zakona je usvojen sa 41 glasom za i 18 glasova protiv.)
- Drugo razmatranje Nacrt zakona o porezu na akcize (Nacrt zakona je usvojen sa 54 glasa za i 13 glasa protiv.)
- Razmatranje preporuke o izmeni Zakona o boravišnoj taksi (Preporuka je usvojena sa 71 glasom za i jednim galsom protiv.)
- Razmatranje predloga vlade u pogledu imenovanja članova Nezavisnog odbora za razmatranje poreznih žalbi (Predlog je usvojen sa 46 glasova za i 20 glasova protiv.)

Plenarnom sednicom od 19. decembra Skupštine Kosova predsedavao je predsednik Skupštine gosp. Jakup Krasniqi (PDK) i član Predsedništva gosp. Ibrahim Gashi (AKR).

- Osamdeset tri člana Skupštine je bilo prisutno na plenarnoj sednici od 19. decembra.
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 19. decembra:
 - Drugo razmatranje Nacrt zakona o Kosovskom budžetu i ovlašćenim troškovima tokom perioda od 1. januara 2009. do 31. decembra 2009. (Nacrt zakona je usvojen sa 74 glasa za i 21 glasom protiv.)

3. Parlamentarne prakse i rad na sednicama Skupštine

Dnevni red

- Na početku plenarne sednice od 4. decembra, gosp. Gani Geci (LDD) je naveo da bi želeo da predloži amandman na dnevni red te sednice, ali predsednik Skupštine mu nije dozvolio da to učini argumentujući da nije podneo njegov predlog pismeno kao što se zahteva Poslovnikom. Gosp. Geci je pored toga nastavio da traži reč navodeći da je želeo da pokrene dva hitna pitanja za diskusiju, ali je predsednik Skupštine Kosova odgovorio da je u njegovoj nadležnosti da proceni hitnost pitanja i nije dozvolio gosp.Geciu da govori. Ali, gosp.Geci je uporno nastavio da traži reč, koja mu je na kraju data. Gosp. Geci je predložio dva, po njemu, hitna pitanja za diskusiju na plenarnoj sednici u pitanju-izveštaj sa preporukama o bezbednosnoj situaciji na Kosovu, izrađenu od strane Odbora za bezbednost i unutrašnje poslove, i pritvaranje troje nemačkih građana od strane Kosovske policije. Predsednik Skupštine nije komentarisao o predlozima gosp. Gecia i nije ih stavio na glasanje.

Na početku plenarne sednice od 18. decembra, Gđa. Donika Kada-Bujupi (AAK), gđica. Gjylhaze Syla (AAK), gosp. Gani Geci (LDD) i gđa.Rita Hajzeraj

(AKR) su predložili hitna pitanja za diskusiju na toj sednici. Predsednik Skupštine je odgovorio da njihovi predlozi nisu bili hitni i da ih nisu stavili na glasanje. On je dalje predložio da su mogli da podnesu njihove predloge pismeno shodno proceduralnim pravilima.

Pravilo 29.1 predviđa da "na svakoj plenarnoj sednici, svaki član, uz dogovor sa predsednikom Skupštine, može predložiti da bi Skupština trebala odmah da razmotri jedno hitno pitanje (naglasak stavljen). Ako se Predsednik Skupštine slaže da pitanje zaslužuje da odmah bude razmotreno, on/ona će dozvoliti poslaniku da predstavi njegov predlog Skupštini, i zatim staviti na glasanje." Otuda, odluka predsednika Skupštine da ne stavi gore pomenute predloge na glasanje je bila u saglasnosti sa pravilom 29.1 pošto je unutar njegove diskrecije da odluči da li predloženo pitanje "zaslužuje trenutnu pažnju Skupštine." Svaki član, koji želi da predloži hitno pitanje za diskusiju, trebao bi se dogоворити са председником Скупштине пре него што тако поступи.

Pod pravilom 6.5, Predsedništvo "će odlučiti da svaki sadržajni predlog podržan od strane šest ili više članova Skupštine bude stavljen na dnevni red plenarne sednice Skupštine unutar tri radne nedelje osiguravajući ovaj stepen podrške. Skupština će doneti odluku o pitanju." Otuda, gore pomenuti predlozi se mogu formalno predložiti Predsedništvu, koje ih, pod pravilom 6.5, mora uključiti u dnevni red Plenuma unutar tri radne nedelje, u slučaju ako su predlozi podržani od strane najamnje šest članova Skupštine.

Dostavljanje nacrtu zakona

- Nacrt zakona o porezu na dodatnu vrednost, Nacrt zakona o porezu na lični dohodak, Nacrt zakona o porezu na prihod korporacija i Nacrt zakona o porezu na akcize su dostavljeni 21. novembra. Otuda, nacrti zakona su dostavljeni 14 radnih dana pre prvog razmatranja na plenarnoj sednici od 11. decembra.
Pravilo 35.1 zahteva da se prvo razmatranje nacrtu zakona obavi ne ranije od deset radnih dana i ne kasnije od tri radne nedelje od dana njegovog dostavljanja. Otuda, četiri gore pomenuta nacrti zakona su razmotrena na prvom razmatranju u saglasnosti sa pravilom 35.1, što predstavlja poboljšanje za poslednji period izveštavanja.

Zakonodavni proces

- Nacrt zakona o izmeni Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji je usvojen pet meseci posle njegovog usvajanja na prvom razmatranju 30. juna. Nacrt zakona o pomilovanju je usvojen mesec dana posle njegovog usvanja na prvom razmatranju 6. novembra. Nacrt zakona o Nacrtu zakona o rehabilitaciji i zapošljavanu lica sa ograničenim sposobnostima je usvojen devet meseci posle njegovog usvajanja na prvom razmatranju 28. februara. Nacrt zakona o predsedniku je usvojen tri meseca posle njegovog usvajanja na prvom razmatranju 18. septembra. Nacrt zakona o porezu na dodatnu vrednost, Nacrt zakona o porezu na lični dohodak, Nacrt zakona o porezu na prihod korporacija i Nacrt zakona o porezu na akcize su usvojeni nedelju dana posle njihovog usvajanja na prvom razmatranju 11. decembra. Nacrt zakona o Kosovskom

budžetu i ovlašćenim troškovima tokom perioda od 1. januara 2009. do 31. decembra 2009. je usvojen tri nedelje posle njegovog usvajanja na prvom razmatranju 25. novembra.

Pravilo 35.6 predviđa da "kada je jedan odbor određen za razmatranje nacrtu zakona, on treba da podnese izveštaj sa preporukama Skupštini ne kasnije od dva meseca posle prvog razmatranja (naglasak stavljen), samo ako produžetak nije odobren od strane Skupštine." Šest od gore pomenutih nacrtu zakona su usvojeni od strane Skupštine unutar roka koji se zahteva pravilom 35.6, dok su tri ostala nacrtu zakona usvojena dosta posle roka; funkcionalni odbori nisu tražili od Skupštine da produži rok, što nije u saglasnosti sa pravilom 35.6. Ako Skupština želi da poveća efikasnost njenog zakonodavnog procesa, odbor bi trebao da razmotri i usvoji nacrt zakona na blagovremen način, kao što se zahteva pravilom više.

- Na sednici od 12. decembra, Predsedništvo je razmotrilo pismo podneto od strane Odbora za zakonodavstvo i pravosuđe, u kojem je Odbor zatražio objašnjenja u vezi toga zašto Zakon o pravima i odgovornostima članova Skupštine nije dostavljen na plenarnoj sednici za usvajanje. Predsedništvo je odlučilo da traži od Ministarstva za privredu i finansije finansijsku izjavu o implementaciji Zakona u pitanju pre nego što se prosledi za usvajanje plenarnoj sednici, zbog toga što Zakon nije sadržao finansijsku izjavu.²⁷

Pravilo 33.2(d) predviđa da kada se zakon predloži Skupštini, mora uključiti izjavu o budžetskom uticaju za prvu i za naredne godine njegove implementacije. Otuda, odluka Predsedništva da traži finansijsku izjavu o implementaciji zakona o kome je reč je u saglasnosti sa pravilom više.

Skupština usvaja u načelu Nacrt poslovnika

- Na plenarnoj sednici od 11. decembra, gosp. Kolë Berisha (LDK), podpredsednik Odbora za Poslovnik, je predstavio novi Nacrt poslovnika, pripremljenog od strane Odbora. Svi predstavnici odbora su podržali novi Nacrt poslovnika sa izvesnim malim komentarima. Posle diskusije, predsednik Skupštine je naveo da će sve parlamentarne grupe i individualni članovi imati pravo da predlože amandmane na Nacrt poslovnika i stavio na glasanje nacrt, koji je usvojen u načelu sa 62 glasa za i nijednim glasom protiv.

Pravilo 3.4 predviđa da Skupština treba da uspostavi ad hoc Odbor o poslovniku na njegovoj inaguralnoj sednici ili na sledećem sastanku da bi pripremio Poslovnik i predstavio ga Skupštini za razmatranje i usvajanje. U ovom mandatu, Skupština je odlučila da uspostavi stalni Odbor za poslovnik pre nego ad hoc Odbor, kao što je bila praksa u prethodnoj Skupštini. Na predlog Odbora za poslovnik, Skupština je takođe promenila proceduru usvajanja sa jednog razmatranja, što je bio slučaj u prethodnoj Skupštini, na

27 Zakon o pravima i odgovornostima članova Skupštine je bio usvojen na drugom razmatranju od strane prethodne Skupštine u novembru 2007., ali nije bio proglašen od strane SPGS zbog prevelikih finansijskih implikacija. Shodno zahtevu vlade, na plenarnoj sednici 29. jula 2008., Skupština je usvoila predlog za vraćanje svih 17 neproglasenih zakona od strane SPGS Skupštini na razmatranje i usvajanje, među kojima je bio i Zakon o pravima i odgovornostima članova Skupštine.

dva razmatranja sa ciljem da bi uključila parlamentarne grupe i individualne članove u procesu razmatranja. Od Odbora se očekuje da kompletira izradu novog Poslovnika do 15. marta 2009, kao što je traženo od strane Predsedništva.

Skupština odlučuje da okonča poslanički mandat Sabita Rrahmania

- Tokom plenarne sednice od 4. decembra, predsednik Skupštine je najavio da gosp. Sabit Rrahmani (PDAK/Aškalijska partija) nije učestvovao u radu Skupštine više od šest meseci i da je, u skladu sa Poslovnikom, preporučio Odboru za mandat, imunitet i poslovnik da okonča mandat gosp. Sabita Rrahmania kao člana Skupštine. Odbor je razmotrio i podržao preporuku predsednika da okonča mandat gosp Rrahmania. U njegovoj izjavi, predsedavajući Odbora, gosp. Ahmet Isufi (AAK), najavio je da takođe da postoji zahtev za oduzimanje imuniteta gosp. Rrahmania od strane Okružnog suda u Prištini /Prishtinë usled krivičnih optužbi protiv gosp. Rrahmania. Sa druge strane, gosp. Hetem Arifi (PDAK) je naveo da je gosp. Rrahmani sprečen da prisustvuje radu Skupštine, jer je podlegao operaciji srca, i tražio od Skupštine da ne okonča mandat gosp. Rrahmania. Pored toga, predsednik Skupštine je stavio na glasanje okončavanje mandata gosp. Rahmania, koji je prošao sa 46 glasova za, deset glasova protiv i četiri uzdržana.

Shodno Poslovniku (Pravilo 14.3), "ako član Skupštine tokom perioda od šest meseci ne prisustvuje nijednoj od sednica Skupštine ili Odbora, čiji je on/ona član, i ne može izneti dobar razlog koji bi bio prihvativ za predsednika Skupštine, predsednik će predložiti Skupštini da član o kome je reč prestane da bude član. Mišljenje Odbora za mandat i imunitet se zahteva o ovom pitanju (naglasak stavljen)." 13. septembra 2008, gosp. Sabit Rrahmani (PDAK) je dostigao limit od šest meseci odsustovanja sa sastanaka Skupštine ne dostavljajući nikakava opravdanja, što je jedan od razloga da izgubi status kao član Skupštine. Shodno tome, u saglasnosti sa Poslovnikom, predsednik Skupštine je predložio da se status gosp. Rrahmania kao člana Skupštine okonča, što je podržano do strane Odbora za mandat, imunitet i poslovnik. Ovo je prvi put da Skupština odlučuje da okonča mandat jednom od njegovih članova.

Interpelacija

- Na Plenarnoj sednici od 4. decembra, gosp. Alush Gashi, ministar zdravstva, je odgovorio na predlog interpelacije podnet od strane LDD parlamentarne grupe u vezi stanja u zdravstvenom sistemu Kosova. U ime LDD grupe, gđa. Qamile Morina je dala uvodnu izjavu od deset minuta, dok je je preostalo vreme dato parlamentarnim grupama srazmerno. Na kraju rasprave o interpelaciji, šef LDD parlamentarne grupe, gosp. Lulzim Zeneli je dao izjavu u trajanju od pet minuta i predložio da se predlog glasa od strane Skupštine. U predlogu, on je predložio formiranje istražnog odbora koji će istražiti zakonske prekršaje u zdravstvenom sistemu i Ministarsvu za zdravstvo i otpuštanje ministra za zdravstvo, kao "odgovornog za pogoršavanje situacije u zdravstvenom sistemu". Predsedavajući sednice je odgovorio da predlog nije bio uključen u

početnom zahtevu za interpelaciju, i da ga nije stavio na glasanje.

Rasprava o debati je bila održana u saglasnosti sa pravilom 25.7, shodno čemu parlamentarna grupa koja je predložila interpelaciju ima pravo da otvori rasparvu sa izjavom u trajanju od deset (10) minuta i zatvoriti debatu sa izjavom u trajanju od pet (5)minuta, i da dodeljivanje vremena ostalim parlamentarnim grupama odražava njihovo zastupljenost u Skupštini. U pogledu predloga gosp. Zenelia, pravilo 25. 9. predviđa da "ako parlamentarna grupa, koja je tražila interpretaciju, može zatražiti da se predlog stavi na glasanje na kraju rasprave o interpelaciji predviđa da je predlog sadržan u početnom zahtevu za interpelaciju". Nije bilo nikakvog kršenja Poslovnika u tome što predsedavajući nije stavio predlog gosp. Zenelia na glasanje, pošto predlog nije bio uključen u početnom LDD zahtevu za interpelaciju.

Pitanja za vladu

- Na Plenarnoj sednici od 4. decembra, četiri od 23 pitanja je dobilo odgovor. Tokom perioda za pitanja na sednici od 4. decembra, gosp. Zafir Berisha (PDK) i gosp. Arsim Rexhepi (LDK) su naveli da su želeli da povuku njihova pitanja jer su izgubila na važnosti.²⁸ Predsednik Skupštine je najavio da će pitanja, koja nisu dobila odgovor tokom dve plenarne sednice, biti objavljena u biltenu Skupštine. Na plenarnoj sednici od 11. decembra, šest od devet pitanja je dobilo odgovor. Na plenarnoj sednici od 18. decembra, deset od 15 pitanja je dobilo odgovor..

Vreme predviđeno za pitanja tokom perioda izveštavanja je održano od strane Skupštine u saglasnosti sa pravilom 26. o "pitanjima za vladu za usmene odgovore", što predviđa da će dnevni red svake sednice uključiti period do 50 minuta za pitanja članova za vladu, sa jednim minutom za pitanja, tri pitanja za odgovor ministra, jednim minutom za dodatno pitanje, i dva minuta za odgovor na dodatno pitanje.

Navedeno je ipak u prethodnim izveštajima da se sva pitanja ne mogu razmotriti tokom perioda od 50 minuta zbog velikog broja pitanja, podnetih od strane članova. Povlačenje pitanja od strane dva člana, koji su trebali da čekaju mesecima da se postave, takođe pokazuje da se period za pitanja treba regulisati na efikasniji način. OEBS je otuda preporučio da bi Skupština trebala ili produžiti period za pitanja ili ograničiti broj pitanja po članu da bi pružila mogućnost svim članovima, koji su postavili pitanja, da ih prestave na blagovremen način i dobiju odgovor.

4. Pristup

- Tokom perioda izveštavanja, Misija OEBS-a je imala pristup plenarnim sednicama, sastancima Predsedništva i sastancima odbora u pitanju. Misija OEBS-a je takođe primila kopije dokumenata razmotrenih od strane Skupštine i transkripte sa plenarnih sednica.

²⁸ Gosp. Berisha je napomenuo da je njegovo pitanje ministru za obrazovanje, nauku i tehnologiju bilo podneto pre dva meseca, dok je gosp. Rexhepi naveo da je on podneo njegovo pitanje ministru za kulturu, omladinu i sport pre tri meseca.

5. Transparentnost

- Tokom perioda izveštavanja, Skupština nije objavila na njenoj veb stranici nijedan rezultat elektronskog glasanja odluka sa plenarne sednice. Skupština je ranije objavila nekoliko rezultata elektronskog glasanja, ali kasnije nije²⁹. Skupština bi trebala da objavi rezultate elektronskog glasanja na konzistentan način sa ciljem da bi povećala transparentnost Skupštine, posebno odgovornost članova prema njihovim biračima.

Radio Televizija Kosovo (RTK) je obezbedila direktni prenos plenarnih sednica u pitanju. Članovima javnih i institucionalnih posmatrača je obezbeđen pristup plenarnim sednicama. Skupština ima veb-stranicu (www.kuvendikosoves.org, www.skupstinkosova.org, www.assembly-kosova.org) koja sadrži biografske podatke članova Skupštine, informaciju o strukturi i funkcionisanju Skupštine, zapisnik i transkripte sa sednica Skupštine i sastanaka odbora, kopije zakona i rezolucija usvojenih od strane Skupštine, zajedno sa drugim informacijama.

KRAJ.

29 Na Plenarnoj sednici od 15. februara 2008, predsednik Skupštine je najavio da će Skupština objavljivati na njenoj veb stranici rezultate elektronskog glasanja odluka sa plenarne sednice. Posle najave predsednika, Skupština je počela sa objavljivanjem rezultata elektronskog glasanja sa posebne sednica od 17. februara. Rezultati elektronskog glasanja sa nekoliko plenarnih sednica su objavljeni na veb stranici Skupštine. Ipak, rezultati elektronskog glasanja sa plenerne sednice od 2. juna su poslednji rezultati objavljeni na veb stranici Skupštine.



9789292355227